

TUẦN BÁO CỦA YÊU THƯƠNG

4

tuổi ngọc

tuổi ngọc

Tuần báo của yêu thương

TUẦN LỄ TỪ 8-8

ĐẾN 15-8-1969

Ra ngày thứ sáu

Số 4 giá 20đ.

- MÙA HÈ MẸ TỚI
- CỎ MAY
- BUỔI SÁNG HỌC TRÒ
- BỨC HỌA

TRUYỀN NGẮN
 HOÀNG HẢI THỦY
 HOÀNG ANH TUẤN
 NGUYỄN SA
 DOANH QUỐC SỸ
 THO VĂN NGỌC

- THU CAO NGUYỄN
- TUỔI PHƯỢNG
- KHI EM HÁT
- ƯỚC MƠ

ÁO TÍM
 ĐINH GIAO ƯU
 THÁI HUY VŨ
 MỘNG BÌNH THANH

- THẮNG CÔN
- GIỜ RA CHƠI
- QUÊ NHÀ YÊU DẤU
- LÚA TUỔI THÍCH Ô MAI

TRUYỀN DÀI
 DUYÊN ANH
 NGUYỄN ĐÌNH TOÀN
 NHẬT TIẾN
 VŨ MỘNG LONG
 TÌM HIỂU

- NGHÌN NĂM BẰNG GIÂY PHÚT
- LÀM DÁNG

ĐĂNG VÂN HÀU
 MINH VĂN

NHỮNG MỤC THƯỜNG XUYÊN

- NGỌC MỄN
- THƯ HÀNG TUẦN CỦA CHỦ NHIỆM
- GIA ĐÌNH THƯƠNG YÊU
- SÁCH MỚI PHIM MỚI

NGỌC
 DUYÊN ANH
 TUỔI NGỌC
 HUY TƯỜNG

Bìa offset do Màn Ảnh thực hiện Huy Tường trình bày.
Minh họa của Ngọc Dũng, Đinh Hiển và Luyện.

CHỦ NHIỆM
CHỦ BÚT

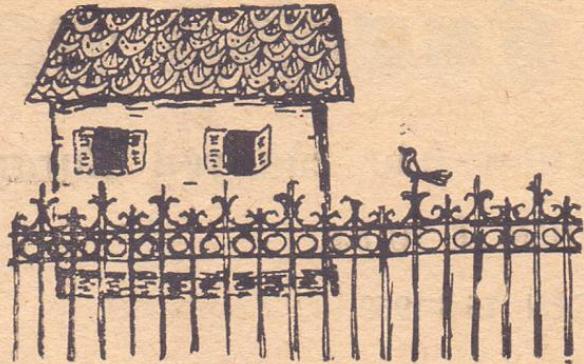
DUYÊN ANH

QUẢN LÝ

VŨ MỘNG LONG

TÒA SOẠN — TRỊ SỰ

38, Phạm Ngũ Lão, Sài Gòn
ĐT: 23.595 — 90.654

thư hàng tuần của chủ nhiệm tuổi Ngọc

Mỗi ngày, Tuổi Ngọc nhận được trung bình hai trăm lá thư của bạn đọc. Xa nhất là Đông Hà. Gần nhất là Saigon. Có thể nói khắp các tỉnh ở miền Nam tự do, Tuổi Ngọc đã đến. Đến và ở lại với sự luyến lưu của bạn đọc. Đến không nhiều nên rất đông bạn đọc thất vọng. Vì không kịp mua vé lên xe lửa Tuổi Ngọc. Bão hèo mà, thưa bạn đọc. Đầu dám in quá số hạn định của ngân khoản. Xa hơn nữa, bên Londres và Paris cũng đã có thư viết về. Thư toàn những lời chúc tụng, khen ngợi nồng nàn. Bạn đọc đã dành cho Tuổi Ngọc cảm tình tha thiết nhất. Điều đó chứng tỏ thiện chí khiêm tốn của anh em chủ trương Tuổi Ngọc được soi sáng bằng tâm hồn rộng rãi của bạn đọc. Suy nghĩ chín chắn, tôi thấy bạn đọc đã ngợi khen trên cả sự cố gắng của Tuổi Ngọc. Đề khích lệ. Xin chân thành cảm ơn bạn đọc.

Tuổi Ngọc số bốn đang nằm trên đôi tay trìu mến của bạn. Đã có cố gắng. Một vài mục mới vừa mở. Cho Tuổi Ngọc bớt khô. Cho Tuổi Ngọc thêm dáng dấp của tờ báo của nữ sinh. Cố gắng như thế chưa đủ. Vẫn chỉ là những bước chân âm thầm. Tuổi Ngọc sẽ bước dài, bước xa hơn. Mỗi số báo là một khuôn mặt mới. Mới mãi, mới hoài như cuộc đời hôm nay không bằng lòng ngoảnh mặt lại hôm qua. Đề đứng im một chỗ đợi chờ lảng quên và đào thải. Nhưng Tuổi Ngọc, con tàu đưa mọi người về miền trời hồn nhiên, sẽ trực trắc, sẽ chậm chạp, sẽ không đúng hẹn nếu bạn đọc không quăng thêm cùi vào lò ở những ga bến nó tạm ngừng chờ mong sự chăm sóc. Tuổi Ngọc của bạn đó, xin hãy lo lắng dùm số phận của nó, hời những người bạn trẻ của tôi.

• DUYÊN ANH •

N
G
U
Y
Ê
N
S
A

buổi sáng học trò

Trang sức bằng nụ cười phi nhiêu
Nhảy bằng chân chim trên giòng uối cạn
Áy là em trên đường đi buổi sáng
Trăng ở trên môi và gió ở trong hồn

Mái tóc mướt lấm trên lá tung tăng
Em ném vào phố phờ phờ niềm vui rùng núi
Về chiếc xe sơn xanh dáng thuyền chằng hội
Cho những vườn hoa cầm đôi mắt bình yên
Gửi những cung đàn tiếng guốc khua vang
Hẹn đám mây xanh vịn cánh tay tuổi trẻ

Khoác giọng nói tin yêu vào hồn anh đóng cửa
Với biển là tay và sóng cũng là tay

Để anh trở thành hải đảo bị bao vây
Để đáy mắt san hô thèm nước ngọt

Như con dế mèn cánh đau vào buổi sáng
Nhìn theo em từng giọt sương hoa

Anh chợt nghe mạch đất dưới chân đi
Anh chợt nhớ trong hồn đôi cánh trắng

áo lụa Hà Đông

Nắng Saigon anh đi mà chợt mát
Bởi vì em mặc áo lụa Hà Đông
Anh vẫn yêu màu áo ấy vô cùng
Thơ của anh vẫn còn nguyên lụa trắng

Anh vẫn nhớ em ngồi đây, tóc ngắn
Mà mùa thu dài lăm ở chung quanh
Linh hồn anh với vã vẽ chân dung
Bày với vã vào trong hồn mở cửa

Gặp một bữa anh đã mừng một bữa
Gặp hai hôm thành nhị kỷ của tâm hồn
Thơ học trò anh chất lại thành non
Và đôi mắt ngắt ngây thành chất rượu

Em không nói đã nghe lừng giai điệu
Em chưa nhìn mà đã rộng trời xanh
Anh đã trông lên bằng đôi mắt chung tình
Với tay trắng em vào thơ diêm tuyệt

Em chợt đến, chợt đi, anh vẫn biết
Trời chợt mưa, chợt nắng chẳng vì đâu
Nhưng sao đi mà không bảo gì nhau
Để anh gọi, tiếng thơ buồn vọng lại

Để anh giận mắt anh nhìn vụng dại
Giận thơ anh đã nói chẳng nên lời
Em đi rồi, sám hối chạy trên môi
Những ngày tháng trên vai buồn bõng nặng

Em ở đâu, hồi mùa thu tóc ngắn
Giữ hộ anh mẫu áo lụa Hà Đông
Anh vẫn yêu màu áo ấy vô cùng
Giữ hộ anh bài thơ tình lụa trắng.

MARJORIE KINNAN RAWLINGS

Mùa thu ấy, cuốn sách tôi viết đến một đoạn khó viết, tôi cần được sống một mình. Tôi cũng cần được sống ở vùng núi cao và hít thở không khí trong lành để đuổi ra ngoài cơ thể tôi những mầm mống bệnh sốt rét mắc phải sau những năm dài tôi sống dưới ánh mặt trời nhiệt đới. Vì vậy, tôi tới miền Nam Ca-rô-linh và mướn một căn nhà nhỏ của một Cô Nhi Viện tôi quen biết. Căn nhà tôi mướn chỉ cách Viện Cô Nhi vài trăm thước.

Khi tính chuyện đi lên núi ở, tôi bỗng nhớ nhung vùng đồi núi đó vào tháng Mười một cách lạ kỳ, tôi nhớ những bắp ngô, những trái bí và những cây hạt dẻ. Tôi đi tìm lại tất cả những cái đó. Sau khi tới căn nhà, tôi nhớ bên Viện Cô Nhi cho một người nào đến chắt cho tôi một số cây gỗ thành củi để đốt lò sưởi.

Một hôm, vào buổi chiều, một tiếng động nhẹ bên ngoài làm tôi ngược mắt nhìn lên từ máy đánh chữ. Một chú thiều niên đứng trên ngưỡng cửa. Con chó khôn của tôi đứng bên chú. Nó không sửa len tiếng nào để báo cho tôi biết có người lạ đến. Chú nhỏ, chừng mười một, mươi hai tuổi, hơi nhỏ và gầy. Chú mặc chiếc quần xanh, cái áo sơ mi rách và đi chân đất.

- Tôi tới ché củi giúp bà, chú nói.
- Em à? Em còn nhỏ quá mà...?
- Nhỏ hay lớn không có ăn thua

gi. Có nhiều người lớn mà không biết làm. Tôi vẫn ché củi ở trong Viện...

— Cũng được. Búa ché củi đây. Em làm thử coi.

Sau đó, tôi lại chăm chú viết và chú nhỏ bắt đầu làm việc. Những tiếng búa đều đều, nhịp nhàng không làm phiền tôi cũng như tiếng mưa rơi. Tôi quên hẳn chú nhỏ. Vào khoảng một tiếng rưỡi đồng hồ sau, tôi lại nghe thấy tiếng chân chú đặt trên hực cửa :

— Tôi về ăn tối. Ngày mai, tôi lại đến.

Tôi đề nghị trả tiền công cho chú ta ngay trong khi tôi nghĩ thầm là có lẽ tôi lại phải qua bên Viện, yêu cầu cho một thiều niên nhiều tuổi hơn, mạnh hơn chú này qua giúp tôi. Tôi và chú bé cùng đi ra sau nhà, noi có xếp một đống củi đã ché rồi thật lớn.

— Em làm việc như người lớn vậy. Giỏi da...

Tôi nhìn lại chú nhỏ, nói đúng ra là đến lúc này tôi mới nhìn thấy chú lần đầu. Tóc chú có màu vàng hoe của những trái bắp khô, đôi mắt chú, rất thành thực, gợi nhớ đến một vùng trời núi sắp có cơn mưa, sám, thấp thoáng một màu xanh tuyệt diệu. Tôi đưa cho chú một đồng tiền và nói với chú :

— Chiều mai, mời em tới làm giúp tôi. Cám ơn em nhiều.

Mắt chú nhìn tôi rồi nhìn đồng tiền, chú như có vẻ muốn nói với tôi một lời gì, nhưng chú lại quyết định không nói và bỏ đi.

Hôm sau, lúc trời mới sáng mờ, hãy còn ngủ, tôi đã mơ màng nghe thấy tiếng búa bỗng cùi ở sau nhà. Nhưng tiếng búa cũng nhịp nhàng, đều đặn nên tôi lại ngủ tiếp được. Khi tôi trở dậy, sau nhà tôi không có người nào cả. Lại có thêm một đống cùi mới được ché xếp cao. Sau buổi học, chú nhỏ lại đến nhà tôi. Chú làm việc đều cho đến tối mịt.

Tôi được biết tên chú là Gie ri, chú sống ở Viện Cô Nhi từ năm chú lên bốn tuổi. Tôi có thể tưởng tượng một cách dễ dàng và chính xác mỗi lần chú tới nhà tôi, với đôi mắt xám xanh ấy, với cái nhìn trang trọng và... cái vẻ..., tôi có thể gọi đó là cái vẻ tự chủ. Không, đúng ra là vẻ «trưởng thành». Chú có cái vẻ trưởng thành của người lớn, một thái độ đặt cẩn bản trên lòng can đảm, nó còn hơn can đảm ở điểm thanh cao, trung thực.

Một hôm, cán búa bị gãy. Gie ri cho biết là chú phải mang búa về xưởng mộc của Cô Nhi Viện để làm cái cán khác. Khi tôi đưa tiền để chú trả vào việc đó, chú từ chối :

— Em phải trả tiền công sáu. Vì em làm gãy, em đã không cần thận khi dùng nó.

— Làm sao em có thể nhầm cái nào cũng trúng được? — tôi bảo chú — Không ai có thể làm thế. Tại cán búa lâu đời quá rồi nó mới bị gãy chứ.

Đến lúc đó, Gie ri mới chịu cầm tiền. Chú nhận hết hậu quả sự vụng về của chú. Chú đã tự ý lựa chọn việc chú làm và khi làm việc gì, chú để hết lòng làm tốt việc đó. Khi chú thất bại, chú thẳng thắn nhận lỗi và không tìm cách đổ lỗi.

Sau ngày đó, đối với tôi, chú có những cử chỉ chú tâm, săn sóc thật dễ thương, thái độ của chú chứng tỏ chú có một tâm hồn nhiều tình cảm, nhiều lòng tốt, những cái gì người ta có là do thiên tính chứ không ai có thể học mà có.

Chú tìm thấy ở bên lò sưởi có một chỗ xếp cùi mà chính tôi cũng không nhìn thấy, chú tự tay đem cùi khô vào xếp ở đó cho tôi có

sẵn củi sưởi nếu trời đồ mưa dầm.

Trên con đường đất vòng vèo quanh sườn đồi dẫn đến nhà tôi, Gie ri trông thấy một tảng đá lăn lóc bên vệ đường. Chú mất công đào một cái hố để đặt tảng đá nằm yên dưới hố, bên cạnh lô. Chú muốn tránh cho người khác khỏi bị tai nạn vì tảng đá đó. Chính chú lại không bao giờ đi con đường đó cả. Mỗi lần tới nhà tôi, chú đều đi tắt qua đồi.

Nhưng mỗi lần tôi tìm cách đáp lại sự săn sóc của chú bằng những món quà nhỏ, kẹo bánh, tôi đều thấy chú không mở miệng nói gì hết. Có lẽ chú không quen nói tiếng cảm ơn. Chú chỉ nhìn ngay món quà, rồi nhìn tôi, và lúc đó tôi thấy như có một tấm màn vừa được kéo lên, để cho tôi trông thấy rõ hơn đôi giếng mắt trong vắt của chú. Dưới cái vỏ bè ngoài rắn rỏi và cương nghị của chú tôi tìm thấy lòng biết ơn và cảm tình.

Lẽ tự nhiên là chú kết thân với Pat, con chó nhỏ của tôi. Một sự cảm thông kỳ diệu thường có giữa một đứa trẻ với một con chó. Có thể vì cả hai cùng có sự hồn nhiên như nhau, cùng có sự khôn ngoan giống nhau. Mỗi lần lạc đó thật khó giải thích nhưng sự thực, nó vẫn thường có.

Có lần tôi phải đi vắng nhà hai ngày cuối tuần. Tôi nhờ Gie ri trông nom con Pat. Sương mù làm cho con đường qua đèo trở thành nguy hiểm và khó đi nên mãi đến chiều thứ hai tôi mới về đến nhà. Tôi thấy rõ là con Pat được trông nom kỹ và vừa được Gie ri cho ăn xong. Tôi về nhà được một lúc thì Gie ri tới, vẻ mặt chú hãi cὸn nét âu lo :

— Bà Giám đốc Viện có nói rằng vì trời sương mù, sẽ không có xe nào lên đây. Sáng nay em tới, thấy bà vẫn chưa về, chiều nay em mang qua cho con Pat một phần bữa ăn của em. Em không muốn nó bị đói.

Để cảm ơn chú, tôi cho chú một đồng đô-la. Chú nhìn đồng tiền rồi lặng lẽ đi. Tối hôm đó, khi trời đã tối hẳn, chú trở lại gõ cửa nhà tôi.

— Gie ri, em vô nhà đi. Sao em được phép đi khuya thế?

— Em nói với họ rằng bà muốn gặp em. Em nghĩ thế nhưng chắc là em nghĩ không đúng...

— Đúng chứ — tôi đáp và thấy chú như người vừa trút bỏ được một gánh nặng — Tôi muốn hỏi em về việc mấy ngày tôi đi vắng, con Pat có ngoan không? Nó có làm phiền em nhiều không?

Chú ngồi với tôi trước tò sưởi hồng và kể lại cho tôi nghe hai ngày chú sống với con chó vừa qua. Con Pat đến nằm bên cạnh chú. Đường như sung sướng ở bên cạnh Gie ri hơn là cạnh tôi.

Pat lúc nào cũng ở bên em, trừ những lúc nó chạy chơi dưới rặng liễu. Ở đó có một vùng cổ thật cao, cao hơn những nơi khác. Em vào đó nằm trốn nó. Nó xục sạo đi tìm em. Lúc tìm thấy em, nó nhảy cẳng lên, vui hết sức...

truyện ngắn

Chúng tôi, Gie ri và tôi, cùng lặng yên nhìn lò sưởi hồng.

— Đây là gỗ cây táo — chú bảo tôi — gỗ cây này cháy lửa đẹp nhất.

Lúc đó chúng tôi thật gần nhau, đứa trẻ bỗng thấy cần phải nói với tôi :

— Bà hơi giống mẹ em, nhất là trong bóng tối, như lúc này bà ngồi bên lò sưởi.

— Nhung, Gie ri... năm em tới Viện, em chỉ mới có bốn tuổi thôi mà. Em còn nhớ được mẹ em ư?

— Mẹ em ở tỉnh Mẫn Vinh. Chú nói.

Tôi không hiểu tại sao, việc biết rằng Gie ri còn có mẹ làm cho tôi xúc động nhiều. Sau đó, tôi hiểu nguyên do, tôi bất bình vì ý nghĩ một người đàn bà có thể bỏ đứa con của mình, nhất là bỏ một chú nhỏ như Gie ri. Cuộc sống của trẻ thơ trong Viện Cô Nhi này hoàn hảo dưới nhiều phương diện, nhưng dù cho bọn trẻ thơ có không thiếu thốn gì cả, một người mẹ nếu không sung sướng ôm trong vòng tay mình tấm thân nhỏ bé sinh ra do máu thịt của chính mình, người đàn bà đó còn có gì đáng được gọi là mẹ nữa?

— Em có được gặp mẹ em nhiều trong thời gian gần đây không? Tôi hỏi Gie ri.

— Mùa hè nào em cũng được gặp mẹ em. Mùa hè, mẹ em cho người tôi đón em.

Tôi muôn kêu lên : « Tại sao em không sống với mẹ em? Tại sao mẹ em lại có thể để em đi xa được? »

— Mỗi khi mẹ em tới được Gie ri nói tiếp, mẹ em tới đây thăm em. Nhưng hiện giờ thì mẹ em đang không có việc làm.

Dưới ánh lửa, khuôn mặt chú sáng lên :

— Mẹ em hứa mua cho em một con chó. Nhưng ở trong Viện, em không được phép nuôi chó. Bà có nhớ bộ quần áo em mặc tới đây chủ nhật trước không? — chú nói bằng một giọng sung sướng, kiêu

(xem tiếp trang 32)

thu cao nguyên

Buổi sáng thức giấc không gian còn gòm gọn làn sương mù mỏng manh. Em đứng yên nơi khung cửa — cơn gió thật nhẹ như những bước chân mày của điệu nhạc du dương nào lại vây lấy em.

Mùa thu đã trở về với em sau những chuỗi ngày dài xa cách. Khi em đi học nắng vương rất ít trên hàng cây. Con đường trống quyến rũ lạ. Lá thật nhiều và lá vẫn bay bay. Những ngày đầu tiên học, chúng em còn bỡ ánh mắt nhìn nhau ngượng ngùng và có bao cuộc làm quen đã đan vào con đường đầy lá ấy.

Thật chẳng có khi nào em có kiên nhẫn đứng lặng im để ngắm cảnh thiên nhiên chung quanh. Chao ơi! Đời thật nhiều. Chúng san san chạy dài tiếp nối bao học quanh những khoảnh đất trồng rau. Con đường mà chúng em đi học ngang nằm chờ vờ sau lưng một ngọn đồi. Còn có vài con đường nhỏ khác nhưng ở đây chỉ có toàn đá sỏi — đi cứ buốt cả chân và nhất là chẳng có chiếc lá nào. Mới hôm nào trời còn hạ nắng cả khung trời. Thời gian qua mau quá với những tháng ngày phượng vĩ.

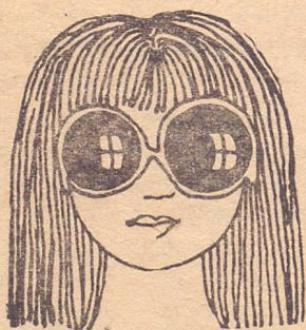
Mấy ngày nay, trời chiều hay âm u và có khi cả ngày không có giọt nắng nào. Rồi những giọt mưa đầu tiên đến nơi đây. Hoang vắng lại trở về với núi đồi với những buổi

chiều mưa dai dẳng. Chiều tan học thật là chúng em khổ cực ghê. Đường đọng đầy nước của những ngày mưa liên tiếp. Những chiếc lá vàng trôi chậm chậm theo dòng nước. Chúng em cụm đầu vào nhau thì thầm. Từng chuỗi ký niệm kết đầy trên con đường mang màu đất đỏ.

Giờ học vẫn theo thời khắc biếu thường lệ. Lớp học vang đầy những chuỗi cười hồn nhiên. Người ta hay bảo trời mùa thu sinh ra lầm kẽ mơ mộng thật là đúng. Những buổi chiều trời không mưa mà cũng không nắng — tia nhìn chúng em hay lơ đãng trải trên những cụm mây nam nám trên nền trời băng bạc. Chúng em vẫn hay lén cô giáo để nhìn trộm — một vài phút thôi — những dáng chim thấp thoáng. Và lắng động tâm hồn lại để thưởng thức những âm thanh thiên nhiên vang êm êm trong làn gió ấm áp. Đôi khi cô chợt bắt gặp — tia nhìn nghiêm khắc ngụ ý hỏi chúng em làm gì thế? Có đứa trong bọn em run bần bật — đứa thì giả vờ xếp lại những cây bút quyển vở trên bàn. Những giây phút hồi hộp và những tia nhìn triu mến đó đã ướm tình thương của chúng em lớn dần với thời gian. Có lẽ không bao giờ em diễn tả được những khoảng thời gian vô tư ấy — Bởi thế nếu có ai hỏi em — em thích mùa nào nhất? — em sẽ mỉm cười mà sung sướng đáp — mùa thu của mưa và lá vàng cơ!

Mỗi khi trống tan trường vang lên chúng em ủa ra như bầy chim vỗ tó. Chúng em réo gọi nhau thật to. Âm thanh học trò trong suốt

(xem tiếp trang 38)

ƯỚC MƠ

Hãy cho em ước mơ
Xuân này không xa cách
Tình thương thôi nhớ nhung

Chẳng phân chia biên giới
Hãy cho em ước mơ

Mùa hè đừng ly biệt

Màu trắng áo học trò

Không hoen vì lệ thăm

Hãy cho em ước mơ

Chiều thu nhìn lá rụng

Gió heo may hiu hắt

Chim non thôi lạc đà

Hãy cho em ước mơ

Buốt giá không tìm về

Nửa đêm nghe chuông đỗ

Cho em bài Thánh ca

MỌNG BÌNH THANH

bàn tay của em

Bàn tay của em
có những ngón búp măng
chúng đôi khăn voan hồng
và thêm những chiếc vương miện
thật là cao!

ngón thứ nhất
lại thấp ghê
đè làm nún vú
những lúc bé, em khát sữa
Ngón thứ hai
trông mảnh mai như
thân hình cô thiếu nữ

Niên đi chậm chậm bên mé sông, hơi nước bốc lên tỏa nhẹ nhẹ nghe mát lị, gió lăn tăn đuỗi bắt lá rơi dưới những tàn cây rợp bóng. Trời bây giờ mùa hè, con đường thường ngày Niên đi học hoa phượng hắt đầu khoe sắc ve sầu rền rĩ thật vui tai. Người ta bảo mùa hè mùa chia tay của học trò đấy, thế mà Niên chẳng ghét nó tí nào. Mỗi lần hè đến những vui buồn của đời học sinh vẫn còn đó. Niên vẫn là cô bé ngoan hiền ngày hai buổi cắp sách đến trường, oai ra phết với áo dài trắng rồi đấy. Buồn cười ghê, lúc đầu mới mặc cứ thấy hai vạt trước nắng nặng vướng vướng, lại thêm mấy đứa em cứ diễu : « Á, chị Niên giống bà cụ non ghê » khiến Niên cứ ấm ức mãi, mà rồi quen đi. Bây giờ Niên thấy thích chiếc áo dài trắng ghê hơn các đồ gọn mà cô bé mặc nữa.

Chỉ còn vài tuần nữa nghỉ hè rồi, Niên thấy náo nức như những ngày gần Tết. Nghỉ hè vui thật. Ối chà mà xa tui bạn này thì hơi buồn. Cứ nhớ đến lũ khỉ mà phát khiếp. Cái con L sếp xòng Anh văn đấy, miệng thì cứ lép hép cả ngày. Con H gạo bài thôi thì nhất xú. Còn hai « cây hè » C.P, P.M nữa, hẽ nghe chúng kẽ chuyện chắc đứt ruột mất. Thứ ba nghỉ giờ cuối cả bọn thường kéo xuống chợ Hàn tiểu ngạo chè dừa. Hẽ tui nó xuất hành, mấy cái mồm cứ dấu lão liên miên khiến bà con phát khiếp. Thương tiếng cười vô tư thoải mái của tụi mình quá! Liên ơi! Mai ơi! Niên cảm thấy chân mình êm êm, trên thảm cỏ xanh mịn, mấy cành hoa đại màu tím nhạt. Niên tinh nghịch đưa chân đá nhẹ, những cánh lá xinh xinh xếp lại thật dịu dàng. Tiếng

TUỔI PHƯỢNG

chim hót trên cao, Niên nhìn lên, ánh nắng nhảy múa lung linh trên cành gợi cho cô bé đến những ngày hè năm trước. Vườn ngoại với những hàng cau đen bóng dưới trăng, hoa cau trắng muốt chập chờn, trong bóng tối, với những trò chơi cút bắt hòi hộp, run sợ với từng cánh dừa lay động. Hình ảnh ma quái nào đó chợt liên tưởng tới nỗi sợ hãi hoàng mà Niên với lũ nhỏ hay dọa dẫm nhau. Nhớ đến từng quả chay chua chấm muối ớt làm khoái khẩu, từng củ khoai nóng hổi ngọt ngào...

Tháng hè vẫn là những ngày hồn nhiên nhất trên miền quê hương chinh chiến này. Ba mẹ với những thương yêu triều mến, bạn bè với nỗi buồn vui học trò, nắng hạ về xua hãi hùng đi, ướm tuổi em hồng, cho em lớn lên trong những tháng ngày hồn nhiên không chua xót không đau buồn mà ở một nơi nào đó tuổi thơ nhu em đâu được diêm phúc ấy, đâu được ngày hai buổi cắp sách đến trường, đâu được sống thoải mái với những tháng hè nóng bức. Tuổi thơ bị chôn kín dưới vực sâu mít mù...

Niên đưa tay vuốt tóc, gió mát mơn man nhẹ nhè...

ĐINH GIAO ƯU

hãy giúp người ghê cơ
(chỉ đường cho họ mà lị)
Ngón thứ ba
(có lẽ là anh cả)
nên cao ơi là cao
khi nào em hòn dỗi
mắt chớp và miệng cắn khẽ
Còn ngón thứ tư
Ồ, ngón này
bao giờ cũng như đi dạ hội
nên thắt một cái « nịt » thật xinh

óng ánh ngọc bích
Đến ngón út
(em hồng biết nói sao
để nghĩ xem đã nhé)
À! cô ta thấp
lại bé bóng ghê
Ừ, có lẽ cô hay làm nũng
mí các anh chị lắm
Em thương các ngón tay nhiều
ghê cơ!
NGUYỄN MINH PHƯƠNG

mùa đông xưa
Gió vẫn tới mau
sáng dần hơi lạnh
ly sữa còn đầy
uống đi em hối
Gió vẫn tới mau
áo mùa đông nhẹ
bước chân bé hồng
tiếng ca buồi sớm
chim nào bay cao
để buồn đôi mắt

BÃI TRƯỜNG

Chiều hôm nay, một buổi chiều mưa tầm tã. Ngoài kia, từng cánh hoa phượng đỏ thảm thi nhau rơi mặc cho tiếng thương tiếc của bọn học trò vẫn réo gọi bên tai — Hoa ơi ! Hãy rơi đi, rơi mãi đi... Nhưng hoa có biết đâu vì mình mà buổi chia tay của chúng em càng buồn thảm hơn.

Nhanh thiệt nhanh, tôi nghĩ đến những kỷ niệm của niên học này. Nhưng lúc giận hờn, cười rộn và nhất là những giờ thuyết trình. Chao ôi là dễ thương !

Mà nay, một năm dài trôi qua thật chóng. Đã đến ngày... Phải chi... phải chi tôi còn được học ở đây một năm nữa, hoặc hai hay ba năm nữa thì... chắc sướng lắm !

Nhưng không. Mơ ước của tôi xa vời quá. Mai này tôi phải về quê ngoại, nơi chôn nhau cắt rốn, và sống mãi ở đây. Mái trường thân yêu với tất cả những kỷ niệm êm đềm như bài hát ru con của mẹ tôi ngày nào nay sẽ được trao về dĩ vãng. Một dĩ vãng thương yêu, thật hồn nhiên, trong sáng như viên ngọc quý màu xanh.

Hết... hết tất cả rồi ! Tôi không còn đọc được những sự lo âu, buồn bã và sung sướng của thầy khi học trò, những đứa con cưng của thầy, đau ốm, lười học cũng như những lúc chúng thật ngoan ngoãn dễ thương trong ánh mắt sâu thẳm với đầy ắp tình thương của một người « bố ».

Hình ảnh các bạn tôi lảng xăng, lảng xăng mỗi khi chuẩn bị thuyết trình, những lúc im

phẳng phắc với vẻ mặt « ăn năn, hối hận » vì bị thầy mắng, đôi khi lộ vẻ « sợ sệt, run rẩy » vì không thuộc bài... Nay đâu còn nữa... Tôi biết chắc thế !

Tôi đang « suy nghĩ » để tránh cái im lặng trong tâm hồn và trong trái tim tôi vì xúc động. Nhưng sau đó tôi không thể « suy nghĩ » nữa mà tôi khóc. « Có lẽ không thể đâu ! » Hình như lúc nãy nước mắt tôi đã chảy xuống mà tôi không hay !

Bây giờ lớp học trở nên vắng vẻ. Nhiều đứa đã về. Lúc này chỉ còn lại thầy — cùng vài đứa bạn thân và tôi. Trời đã xế chiều — mưa cũng tanh bót.

Tôi lấy trong cặp ra ba cái thư gửi cho con Thụy, con Ly và con Tâm. Nhưng tôi không nói gì cả — tôi yên lặng và tất cả đều yên lặng.

Rồi thầy đứng lên xoa đầu tôi và bảo :

— Thôi con, nín đi ! Lau nước mắt rồi về con nhé ! Rán học giỏi và ngoan nghe con.

Có lẽ thầy cũng hơi buồn. Và thầy ra khỏi lớp để lại cho chúng tôi một sự yên lặng trống rỗng nhưng thật buồn.

Rồi tất cả cũng về. Ba đứa bạn tôi cùng đi chung đường. Chỉ mình tôi... riêng biệt. Tôi đứng lại nhìn mãi bóng dáng của ba đứa bạn thân cho đến lúc nhỏ dần, nhỏ dần và mất hút bởi những hàng cây cổ thụ bên đường. Đây nữa, hình ảnh mái trường thân yêu của tôi.

Tôi tin. Đúng rồi ! Tôi phải tin chắc những hình ảnh còn lại ở đây, mái trường này sẽ in chặt trong tâm trí tôi.

Tôi không dám nán lại lâu nữa. Vì trường đã vắng tanh rồi.

THÚY BÍCH

hạt ngọc bên bờ
cỏ hoa màu úa
Gió vẫn tới mau
con đường đưa đến
mái đỏ trường chòm
trong tàn lá rũ
Gió vẫn tới mau
Sáng mùa đông gọi
trên trời vân vi
sương mù thành phố

NHƯ HẠ HÀ ĐÔNG

• ◇• ◇• ◇• ◇• ◇• ◇• ◇•

Khi em hát

Khi em hát
Thời gian như ngưng đọng

Mắt em buồn
Chìm trong bồ ước mơ
Khi em hát.
Chim ngàn thời vỗ cánh
Hoa lá rì rùng
Đàn ngập lối em đi
Những lúc đó
Em rưng rưng cầu nguyện
Đất nước mình
Thoát khỏi cảnh đao binh
Em chẳng biết
Lời cầu xin của mình
Tuy bé nhỏ
Song có tròn không đây ?

VỊ LAN THÁI HUY VŨ

Học tiếng Anh

Em đang học tiếng Anh ở Hội Việt Mỹ. Thường thường, học một sinh ngữ là để biết đọc, biết viết và biết nói. Tại sao em đến Hội Việt Mỹ họ nói tiếng Anh cho đúng giọng em cứ sợ người ta tưởng mình học tiếng Mỹ để đi làm sở Mỹ, đi bán bar... Chị Ngọc mến yêu của em ơi, chị hãy trả lời giúp em đi! Em có nên tiếp tục học tiếng Anh không?

MINH NGUYỆT (Sàigòn)

Cứ tiếp tục đi học, em à! Sự học không bao giờ làm hư hỏng con người. Trừ khi người ta học những nghề bất lương. Em trau dồi một sinh ngữ mà sinh ngữ ấy lại có trong chương trình học của em, việc gì phải sợ. Nếu em chủ tâm đi học một sinh ngữ để làm «bồi» cho ngoại bang mới đáng trách. Chứ em trau dồi sinh ngữ để mở mang kiến thức, để đọc và hiểu văn minh, khoa học thế giới, ai bỉ thử em là kẻ đó chẳng hiểu gì. Và ta không nên chấp nê những người kém hiểu biết. Vả nữa, làm mất nhân phẩm của mình mới xấu xa còn vì cơm áo phải đi làm sở Mỹ có gì đáng để nhăn mặt?

Trường đầm đáng ghét

Em học chương trình Pháp ở trường Marie Curie. Nhưng em rất khai Việt văn. Không bao giờ em nói tiếng Pháp với bạn bè ngoài đường hay trong sân trường giờ ra chơi. Trừ trong lớp học vào những giờ Pháp văn. Em lại thích mặc áo dài Việt Nam. Quanh năm em ăn cơm Việt. Thế nhưng, chị Ngọc mến yêu của em ơi, nhiều chị trưởng Việt cứ ghét nữ sinh trường đầm và bảo chúng em «mất gốc». Em có «mất gốc» không?

LÊ THY (Marie Curie)

Trong những chương trình Đỗ Vui Đề Học ở Ti vi, chị thấy rất nhiều em Marie Curie lên dự thi «với đề tài sử Việt Nam». Đa số đều đáp trúng 9 câu. Ba tuần trước, một em nữ sinh Marie Curie đã trả lời phỏng phǎng 9 câu hỏi về Việt sử thời lập quốc. Em này ấm luôn giải xuất sắc của chương trình hôm đó. Ai bảo nữ sinh trường đầm «mất gốc». Em hân diện điều này chưa? Hãy mãi mãi xứng như em. Ở đời, làm sao làm vừa lòng tất cả mọi người. Ngay Chúa, Phật mà còn nhiều người chống đối nữa là. Em chị chả nên để ý. Cứ chăm học vr dễ thương sẽ được yêu thương.

Xin số điện thoại

Một vài người bạn trai của em biết nhà em có điện thoại, cứ đòi xin số máy điện thoại của nhà em. Em thì rất sợ họ mời mọc đi chơi hay nói chuyện nhảm. Chị có đồng ý là nói chuyện bằng điện thoại dễ cợt nhả không? Em lại sợ mất lòng họ nên cứ bão quen. Họ đang chờ hôm nào em nhớ ghi cho họ. Chị khuyên em một cách từ chối đi, chị Ngọc!

MAI HƯƠNG (Chợ Lớn)

Em bảo với bạn của em rằng cái điện thoại của nhà em đặt ở trong bàn giấy của ba em. Và không có máy phụ. Ba em khó tính lại có cô thư ký nghe trước khi chuyển cho ba em. Nếu không phải là bạn của ba em, cô thư ký tự ý... xin lỗi rồi cúp máy. Ngoài giờ làm việc văn phòng ba em khóa cửa. Hay là em bảo giày nói nhà em ưa trùng giày nói của nhà bán hòn Tô Bia. Như vậy bạn em sẽ hết đòi xin số điện thoại của em. Nếu em không ưa mấy người bạn đó, hãy cho họ một số điện thoại nào đó, em tưởng tượng ra.

Tránh kẹt

Bạn em hay mời em đi ăn hay uống nước ở tiệm. Em phải «xử sự» thế nào để vừa túi tiền của bạn em để tránh tai nạn một đĩa ngồi chờ một đĩa về nhà lây thêm tiền?

NGỌC LAN (Gia Định)

Hãy để bạn em gọi món ăn, thức uống. Vì bạn em mời em, như vậy, bạn em đã chuẩn bị túi tiền. Em đừng tự ý gọi món ăn. Vì không những bạn em «kẹt» mà em còn vấp váp vào chỗ thiếu «điều». Khi nào bạn em hỏi em muốn chọn món nào, em hãy chọn. Khi ấy, có nghĩa là, túi tiền của bạn em đầy đủ. Và hãy vui vẻ ăn uống, đừng sợ... gửi căn cước ở nhà hàng.

Hỏi thăm ông cảnh sát

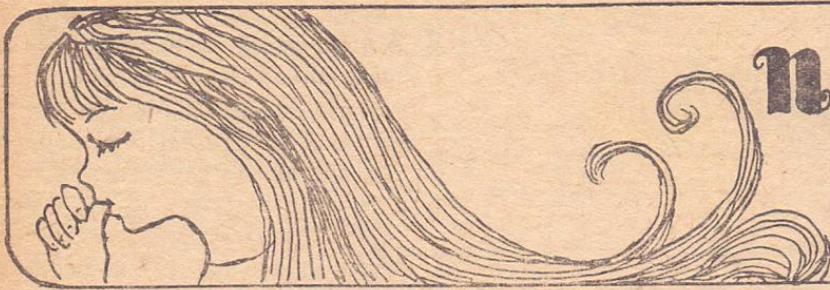
Trên đường học về, em thường bị mấy anh chàng hip pi lèo děo theo sau. Em chạy xe chậm, họ chạy chậm. Em chạy nhanh, họ chạy nhanh. Em lúc quá không biết phải nói gì để họ dừng theo em nữa. Chẳng lẽ mắng họ? Mấy anh chàng hip pi ưa nói bậy lắm. Chị Ngọc nghĩ giúp em một cách để tránh «tai nạn» này.

HUYỀN THU (Sàigòn)

Chớ mắng họ. Em là hương sắc của cuộc đời, hãy dễ thương để cuộc đời chiêm ngưỡng. Khi giờ của con gái là sự nhu mì, lẽ độ. Hãy đứng đắn, những gã trai lơ sẽ sợ hãi em. Chả nhẽ họ đã hết cả sự liêm sỉ? Gặp trường hợp như em, nên từ từ cho xe chạy tới chỗ một ông cảnh sát, giả vờ hỏi thăm đường phố. Lập tức, những chàng hip pi sợ bị cắt tóc giữa lộ sẽ chuồn gấp. Mấy anh chàng hip pi trong tuổi quân địch càng chuồn nhanh. Em thử làm thế coi.

Hãy viết về
cho Ngọc ở
mục Ngọc Mến
những thắc
mắc của bạn
Ngọc. Mỗi
tuần Ngọc sẽ
trả lời bạn

ngày xưa còn bé

CỎ MAY CỦA TUẤN

Chiều gần qua tối. Vào giờ người bán vé chiếu bóng về tới nhà, sau khi ghi sê chấm dứt bán vé thường trực, cộng thêm thời gian di chuyển bằng xích lô đạp, trên một lộ trình từ rạp (gần ngã sáu Saigon) về tới nhà (cuối đường Duy Tân, khoảng kế cận đường Hiền Vương).

Tôi vừa hôn vợ, con, để tới phim trường, lo viết đối thoại tại chỗ và điều khiển chuyển âm một phim ngoại quốc ra tiếng Việt. Xuống tối ngang chừng cầu thang xi măng ngập ngừng tối, tôi bắt gặp mùi thơm của thứ nước hoa bán ở các hiệu thuốc tây, cho cảm giác tươi sạch hơn là quyến rũ. Tôi đi nhanh, không kịp để ý người đi ngược trở lên, nhưng vẫn nghe kịp tiếng Huế, đọng lại mà vẫn quyến quyện mềm mại, buông lời:

— Anh Tuấn, anh còn nhớ em không, anh Tuấn?

Tiếng nói bắt đầu khi hai người đối diện, chấm dứt vào lúc đã đi ngang nhau. Tôi không biết người vừa nói là ai, nhưng vẫn trả lời như một phản ứng, tiếp liền ngay dù âm tiếng nói bàn bà vừa loãng nhạt:

— Nhớ chứ. Quên sao được.

Tôi không dừng bước khi nói. Nhưng xuống chừng bốn bục thang, ngay khi nghe tiếng mình ngưng bất, tự nhiên, như có những thoáng gió may luồn vô da thịt, ròn rọn khắp thân mình bằng thứ cảm giác của bất ngờ cảm động.

Quay đầu, nhìn lại, tôi chỉ còn thoáng thấy như sương tan bóng áo dài lượn mau và măt hút. Mùi thơm cũng chỉ còn trong trí nhớ.

Tôi cắm đầu, làm lùi bước đi, dưới những ánh đèn đường vừa thấp vành hè phố. Và, nghĩ đến người vừa gặp với câu hỏi một chữ: Ai?

Chiếc bóng tối khung lại trong cái thế đồ dài nghiêng nghiêng. Tôi đã tìm được rồi, sau hơn hai mươi mươi năm xa cách, tôi đã tìm được rồi, một Cỏ May của ngày xưa còn bé. Một Cỏ May bảy tám tuổi chi đó, trăm lần như một, khóc tấp tức rồi khóc òa, khi tôi ló dẽnh, không trả lời ngay tức thì câu hỏi em: « Sau này, nhứt định phải cưới em làm vợ, nhứt định nghe anh? »

Cũng câu hỏi đó, mươi năm sau, đã lập lại bằng giọng chữ đồ nghiêng về bên trái, trong những bức giấy mỏng, gửi từ Huế (cố đô xứ mình) qua Provins một trong những cố đô Pháp ở thời Trung cổ: *Rồi đây, nếu không lấy được nhau, May quyết tự tử, để thành ma dữ, về bóp cổ cho anh chết luôn, và nơi cõi âm minh sẽ làm đám cưới đẹp chưa từng có trong thế giới yêu ma!*

May ơi, thấy chưa em, anh chưa hề quên. Mỗi mãi không hề quên đâu em. Vì mình đã cưới nhau trong « căn nhà » bằng tấm chiếu hoa uốn cong tò tò vò, với những miếng trầu bằng lá ty-gôn, với buổi tiệc cưới ngọt ngào với cả chục bánh bích-quy bể vụn, được gấp bằng những đôi đũa so le, rút trộm trong cái chồi đót và cắt khúc trong xó nhà... cầu.

Anh không hề quên những cuộc hành trình, qua muôn ngàn xú thần tiên trưởng tượng, mà chúng mình đã ngồi khít bên nhau, vai gầy anh nặng chĩu mái đầu em, trên một trong ba chiếc ô tò chỉ còn lại khung sắt dỉ hoen — với một chút nệm lòi lò xo, một tay lái... đủ rồi, còn đòi thêm chi nữa, em? — bị bỏ quên trên bãi sau nhà anh, nơi dành cho đồ phế thải.

Những cuộc hành trình qua trăm ngàn nẻo, trên những chiếc xe hơi nằm y nguyên một chỗ, là những

cuộc hành trình đẹp không thể có hơn trong suốt cả cuộc đời thơ anh, cuộc đời duy nhất đáng sống của anh, cuộc đời anh được mọi người thương yêu hơn hết: Thơ, và thơ, với khờ khạo, với si mê; tất cả thật thà đến thành ngu dại ngẩn ngo.

Anh hanh diện vì tâm hồn mình giàu sang bởi những bài thơ anh — có tới cả ngàn, lạc đi mỗi nơi ít chục, riêng em còn giữ lại được bao nhiêu? —, những bài thơ anh không làm sao sưu tầm cho đủ in thành tập mỏng.

Anh hanh diện vì cho hết khi yêu.

Anh hanh diện vì con anh, sáu đứa thiên thần.

Anh hanh diện vì Liên, cùng chia sớt với anh những tàn nhẫn thế gian này dội xuống vợ chồng anh.

Và, nhất định, anh không thể không hanh diện vì tình yêu ban sơ ngày xưa còn bé, em với anh, nơi tỉnh Vinh gió Lào, đã gần ba mươi năm rồi đó, Cỏ May em.

Với nhau, chúng mình luôn luôn hướng về nhau những cảm xúc vô cùng êm nhẹ, hết sức dễ thương của tình yêu mai sóm, hoài hoài, dù có tạm nhặt đi, rồi cũng phải trả lại mát ròn, vào những buổi sớm mai.

Thế gian này, có bao giờ hết những buổi sớm mai, nên anh có bao giờ hết lưu luyến người yêu thời nhỏ dại chúng mình, cô bé — chẳng khi nào lớn nỗi — mang tên một loài cỏ dại đồng hoang, mà yêu em, anh đã đem nó vào truyện cổ tích thần tiên, viết ru buồn em, năm nào Thừa Thiên mưa lụt.

Với anh, ba tiếng ngọt ngào êm ái không thôi là ba tiếng anh viết để ngưng bút bài viết nhỏ này:

Cỏ May, em.

HOÀNG ANH TUẤN

DOÃN QUỐC SỸ

con mèo nhập niết bàn

BÚC HỌA

Sáng hôm sau họa sĩ thấy con mèo nằm cuộn tròn như trái banh trên chiếc đệm nhỏ của chàng.

«À, ta biết, chõ nằm êm nhất đó!» chàng nói. Con mèo — con Tài Lộc — lập tức đứng dậy, đi ra nơi khác tự lau chùi mặt mũi cẩn thận và khéo léo vô cùng. Khi người vú già đi chợ về, bắt đầu nhóm lửa nấu bữa ăn cùm, Tài Lộc cũng không hề tiến tới gần, mặc dầu tia nhìn nó đôi lần có lăng đãng hướng về đấy, và hai hàng ria mép muốt nhu to của nó run rẩy vì đói. Cũng là vô tình nó có mặt đúng lúc người vú già bưng chiếc bàn gỗ vuông có chân thấp lên nhà đặt trước chū. Rồi vú bưng lên bát cháo cá — có trời biết vú đã khéo ăn khéo nói thế nào để có thể xoay xở mua được cá nấu cháo như vậy — nhưng kia, con Tài Lộc lại biết hướng tia nhìn sang phía khác.

Họa sĩ rất hài lòng chàng nói với vú : «Hình như con mèo cũng hiểu rằng nhìn người khác ăn là một thái độ vô lễ nên tránh. Nó được dạy dỗ đúng cách lắm. Vú mua của ai vậy?»

«Bầm cậu cháu mua của một người đánh cá ở chợ,» người vú đáp. «Nó là con đầu lứa. Bầm cậu cũng biết đấy, không một người nào rong ruổi ra khơi đánh cá mà không mang theo một con mèo trên thuyền để nó xua đi những tà ma hải quái.»

«Chà, tà ma hải quái với mèo là bà con thân thuộc với nhau, vú

biết không,» họa sĩ nói, «tà ma hải quái không lật úp thuyền là vì thương con mèo chứ không phải vì sợ nó.»

Vú không cãi lại, vú biết phận jām. Tài Lộc thì vẫn ngồi ngay gần đấy quay mặt vào tường.

Húp thêm một, hai ngum cháo nữa, họa sĩ nói với người vú già :

«Lát nữa khi vú mang cơm lên cho tôi, vú làm ơn mang cho Tài Lộc một bát, tôi nghiệp chắc nó đòi lắm rồi đấy vú à.»

Khi vú đã mang bát cơm lên cho mèo, khi đã được chủ chính thức gọi, Tài Lộc mới thôi quay mặt về phía bên tường mà thẳng thỉnh tội ngồi bên chū. Nó không hối hả vục miệng xuống ăn, trái lại nó ăn nhỏ nhẹ, giữ cho cằm không bị dính cơm. Và mặc dầu nó đòi lắm, nó vẫn chỉ ăn có nửa phần, nửa phần còn lại để dành cho ngày hôm sau, tựa hồ nó cũng biết hết sức tránh để khỏi là một gánh nặng cho người chủ nghèo.

Cứ như vậy ngày lại ngày trôi qua. Mỗi buổi sáng họa sĩ quỳ trầm tĩnh trên chiếc niệm nhỏ và vẽ những bức họa xinh thiệt là đẹp : khi thì là những chàng dũng sĩ đeo hai gươm ; khi là những kiều nữ đương quấn mờ tóc mây ; khi là mấy ông thần gió đương phùng mang trọn mép thõi ; khi lại là mấy chú thỏ xinh chạy dưới ánh trăng hoặc mấy chú chồn mập thù lù tợ vỗ lén bụng như vỗ lén trống. Vẫn chẳng có ai tới mua tranh cho chàng.

Trong khi chàng làm việc này thì vú già đi chợ, tiêu pha hết số tiền còn lại, rồi làm cơm, giặt giũ, lau chùi, và thâu mạng để áo quần họ mặc, và cả họ ở b' về tâ tui chứng rao dav chung nay. Con Tài Lộc q' bi' quang thê giúp chủ được g' e nhưng việc ấy nên ngồi lăng tinh sưởi nắng, cố ăn ít chừng nào hay chừng nay, và rất nhiều khi nó ngồi hàng giờ trước tượng Phật đặt trên một cái kệ thấp gần đấy.

«Bầm cậu, con mèo đang niệm Phật,» vú nói bằng một giọng cảm mến.

«Nó đương rình bắt ruồi đấy,» họa sĩ nói. «Vú có vẻ đặt quá nhiều tin tưởng vào con mèo tam thể của vú.» Ý chừng chàng họa sĩ trong thâm tâm cảm thấy hơi ngượng vì đạo này quả tình chàng rất ít niệm Phật. Đời sống có thư thái gì đâu.

Nhưng tới một ngày kia chàng phải buộc lòng công nhận con Tài Lộc quả không giống những con mèo khác. Hôm đó chàng đương ngồi trong căn phòng riêng của chàng, ngắm lũ chim sẻ bay ra bay vô từ một bụi hoa gần đấy, bỗng chàng thấy con Tài Lộc tự một khoảng tối vụt nhảy tới, chụp được một con chim. Trong một giây đồng hồ đôi cánh nâu, chiếc đầu có chấm đen, đôi chân mảnh mai, đôi mắt ráo rách bị chụp gọn giữa hai chân mèo. Họa sĩ có thể vỗ tay ra hiệu bắt con mèo tha con chim nhưng chàng chưa kịp làm một cử động nhỏ nào, chàng đã thấy vẻ lưỡng lự của con mèo. Rồi từ từ, rất từ từ nó nhắc một chân lên, rồi nhắc nốt chân kia nữa. Thoát nạn, con chim không hề bị thương vỗ cánh, thoát lao đao một chút, rồi vút lên cao.

«Thật là nhân đức !» Họa sĩ thốt lên như vậy và cảm thấy lệ rưng rưng lên mắt. Chàng hiểu là con mèo đòi lắm, chàng còn lạ gì cảnh đòi nữa. «Ta thật tự lấy làm xấu hổ trước đây đã gọi nó là cửa quỷ,» chàng nghĩ vậy. «Nó thật còn nhân đức hơn cả một vị hòa thượng nữa.»

Chính ngay vào lúc đó vú già rón rén vào, khuôn mặt vú cố kìm giữ một niềm vui kích thích.

«Bầm cậu!» vú lắp bắp nói.
«Bầm cậu, vị hòa thượng chủ trì ở chùa lớn đợi cậu tại phòng bên. Người nói người muốn gặp cậu ngay. Trời ơi, cậu có thể đoán được người đến đây tìm gặp cậu để làm gì không?»

«Vị hòa thượng tự chùa tôi đây tìm tôi?» họa sĩ nhắc vậy còn không tin là mình đã nghe đúng, bởi hòa thượng là một nhân vật vô cùng quan trọng, người làm gì có thì giờ đi thăm những loại nghệ sĩ nghèo chẳng ai buồn để ý tới như chàng. Khi thấy vú gật đầu lia lịa tới đó chàng cũng cảm thấy bị kích thích như vú vậy. Chàng phải cố giữ cho bình tĩnh.

«Phải đi mau, vú!» chàng thốt lên. «Phải đi mau, mua trà và bánh ngọt,» và chàng trao cho vú vật có giá cuối cùng mà chàng còn giữ được, đó là chiếc bình cổ chàng vẫn dùng để cắm một cành hoa trang điểm cho căn phòng. Dù sau đây căn phòng riêng của chàng có bị tràn trui cũng không sao; quý khách giáng lâm tất phải được tiếp đón nồng hậu. Chàng tự trách đã để hòa thượng phải ngồi chờ chàng, dù chỉ một phút, chàng tự trách đã không biết trước để ra đón người tự ngoài cổng vào. Khi chàng với vã bước ra chàng cũng không chú ý đến con Tài Lộc có giụi đầu vào gót chân chàng tỏ vẻ sung sướng.

Tại phòng bên vị hòa thượng đã ngồi đợi kia, vẻ lim dim như đang tham thiền. Họa sĩ cúi đầu kính cẩn chào và đợi người chú ý tới. Thực là cả một thế kỷ chờ đợi với chàng lúc đó cho tới khi vị hòa thượng từ từ ngẩng đầu lên, nhìn

chàng với đôi mắt xa xôi của người. Họa sĩ cúi chào một lần nữa và kính cẩn thưa đây là một điều vô cùng vinh hạnh cho chàng được hòa thượng chiểu cố tới nhà.

Vị hòa thượng vào đề tức khắc:

«Chúng ta cần một bức họa cho ngôi chùa của chúng ta,» người nói, «một bức họa về đức Phật lúc Người tịch diệt. Chúng ta đã bàn về cách lựa chọn họa sĩ và đã đồng ý viết tên từng họa sĩ trên từng mảnh giấy nhỏ rồi bầy hết trên bàn thờ chính điện. Sớm hôm sau gió đã lùa quét hết những mảnh giấy khác trừ mảnh giấy có ghi tên họa sĩ. Như vậy tôn ý đức Như Lai đã rõ. Chúng ta lại cũng được biết đôi chút về hoàn cảnh hiện thời của họa sĩ nên có mang theo dây ít tiền đặt trước để họa sĩ khỏi phải lo lắng về vấn đề sinh kế trong khi vào việc. Mặt hò có trong hình ảnh phản chiếu mới diêm lệ. Nếu họa sĩ thành công trong việc này, đó là điều chúng ta kỳ vọng, họa sĩ sẽ giàu sang mấy hồi, bởi khi đã được chùa ta thẩm định giá trị, thì cả tỉnh sẽ nô nức thẩm định theo.» Nói đoạn vị hòa thượng rút bút ra một bọc tiền.

Họa sĩ cũng không nhớ là sau đó chàng đã cảm ơn vị hòa thượng thế nào, đã mời vị hòa thượng dùng trà, dùng bánh ra sao, đã cúi chào tinh biệt vị hòa thượng khả kính bên khung cửa hẹp của nhà mình ra sao. Đầu sao thi đây cũng là dịp giàu sang, danh vọng đến gỗ cửa nhà chàng. Đẹp như một giấc mộng đẹp! Nhưng vì sao đức Như Lai lại chọn chàng kia chứ? Dạo này trái tim nặng u sầu lo lắng, chàng có mấy khi chú ý tới việc cầu nguyện, vú già cũng vậy, vú bận tối tăm mặt mũi suốt ngày mà. Không lẽ chính con Tài Lộc đã nguyện Phật cho chàng? Chàng e ngại đây chỉ là giấc Nam Kha bất bình, và khi bừng con mắt dậy lại thấy mình tay không thôi. Có lẽ chàng sẽ còn chìm trong giấc mơ suy tư lo lắng đó mãi nếu không có thứ tiếng chi là lạ nỗi lên thúc tỉnh chàng.

Không phải chỉ có một mà là hai thứ tiếng lạ, thiệt lạ, họa sĩ chưa hề bao giờ nghe thấy. Rất

đỗi ngạc nhiên, họa sĩ lần mò xuống bếp xem đó là hai thứ tiếng gì. Tôi noi thi Trời Phật ơi đó là vú già và con Tài Lộc, một thì đương khóc vì sung sướng một thì đương kêu gù gù vì sung sướng và thực khó mà biết rằng giữa hai kẻ đó kẻ nào làm rộn hơn kẻ nào.

Họa sĩ bỗng cất tiếng cười lớn, không phải tiếng cười tủi thân giận đời thường có trước đây, mà là tiếng cười giống như tiếng cười của một chàng trai mới lớn, yêu đời, tin đời. Rồi họa sĩ ôm cả hai lên tay. Thế là trong gian bếp nghèo của chàng lúc đó có những ba loại tiếng động hòa hợp với nhau để bày tỏ niềm vui.

(còn một kỳ)

Ca dao nhi đồng quốc tế

Có điều đặc biệt là những tập ca dao nhi đồng Anh, Mỹ đều mang tên *Mother Goose — Bà Mẹ Ngỗng*. Sao vậy? Truy nguyên ra thì vào khoảng năm 1697, tại Pháp cho ăn hành lần đầu tập truyện cổ tích của Charles Perrault (gồm 8 truyện) nhan đề là *Histoires ou contes du temps passé avec des moralités — Truyền đời xưa với lời khuyên luận lý*; hay phồn biến hơn: *Contes de ma Mère L'Oye — Truyền của Bà Mẹ Ngỗng*. Bà Mẹ Ngỗng tại Pháp ám chỉ Hoàng hậu Bertha, vợ vua Henry II. Tương truyền Hoàng hậu thường hay vừa quay tơ vừa kể chuyện cổ tích cho lũ trẻ nghe. Những truyện đó của Perrault thoạt được truyền khẩu sang Anh, rồi được dịch và ăn hành, tại đó lần đầu tiên vào năm 1729. Chẳng hiểu vì sao danh từ «Bà Mẹ Ngỗng» bỗng được tách ra khỏi tập truyện của Perrault để chỉ chuyên dùng làm nhan đề cho các tập ca dao nhi đồng Anh rồi Mỹ. Nghe thật vừa vô lý vừa ngộ. Từ những số tới, Tuổi Ngọc sẽ cho đăng đàn những văn ca dao nhi đồng quốc tế do Doãn Quốc Sỹ dịch.

VŨ MỘNG LONG

kỳ bốn

- Hắn lấy ai ?
- Túy Hồng.
- Mày định gửi đồ mừng không ?
- Có.
- Gửi gì ?
- Những tiếng thở dài.
- A, ý nghĩa lắm. « Thở dài », tên một tập truyện của Túy Hồng.

Chi bé bão tay :

Tại sao những người viết văn lại đi lấy vợ ? Người viết văn phải sống cô đơn. Hạnh phúc trong tiểu thuyết của họ không thể là của họ. Tình yêu họ vỡ ra cũng thế, để người khác hưởng chứ không phải để họ hưởng.

Tôi nói :

— Mày ích kỷ.

Chi cãi :

— Dĩ nhiên rồi. Tao đã đốt cuốn « Buồn ga nhỏ ». Gửi cho hắn những tiếng thở dài để vĩnh biệt hắn. Tao đang buồn, mày đi xi nê với tao không.

Chúng tôi đến một rạp thường trực nhỏ coi một phim buồn. Ngót hai tiếng, Chi chẳng hề nói chuyện gì. Chia tay nhau trên quãng đường vắng. Tôi trở về. Thương Chi không biết ngàn nào. Đúng là thương nhớ vu vơ. Nếu không thương nhớ vu vơ thì thương nhớ gì đây. Thương

nhớ của học trò là miền thương chụp vào cuốn phim. Chụp vụng nên không thể in hình ảnh. Ngày trước, thi sĩ Tế Hanh đã chịu khó tới ga xe lửa, nhìn thiên hạ tiễn đưa nhau mà thương nhớ vu vơ. Có hại ai đâu. Hãy cho tôi được cái quyền thương nhớ ấy. Đến nhà, chợt nghĩ Quỳnh, tôi lầm bầm « Con Chi bị ê răng vì ô mai rồi ». Mo hò, tôi nghe tiếng thở dài của con bé. Tôi đã tưởng Chi có thể nghỉ học vài hôm. Tôi làm. Sáng sau, Chi đi học vui như Tết. Nó khoe àm ỷ :

— Đêm qua tao đọc « Chim hót trong lồng » của Nhật Tiến, tao đã khóc.

Tôi nháy Chi :

— Có thở dài không ?

Chi bối rối :

— Đó là cơn gió buồn thoáng tạt qua làm một hạt bụi nhỏ lọt vào mắt. Nháy lại cho bụi theo nước mắt ra. Thế là hết buồn.

— Thật chứ ?

— Thật.

— Tao mừng.

Chi kẽ lè :

— Mày biết không, tụi nó nói khi « Chim hót trong lồng » đăng ở « Văn » số 1, bọn nội trú Régina

Pacis đã xé ra từng trang. [truyền tay nhau coi.]

Tôi cắn môi :

— Ly kỳ nhỉ ?

Chi vuốt tóc :

— Ở Saint Paul, bọn nội trú còn t huê tiền bà bếp mua cuốn « Văn » xé ra rồi nhét vào bánh mì. Các sơ giám thị cấm đọc tiểu thuyết. Nhật Tiến viết về bọn nội trú bắt hạnh mà.

Tôi hỏi :

— Mày có tình dùng « Chim hót trong lồng » gói đầu giường không ?

Chi bối rối :

— Đề xem Nhật Tiến đã có vợ chưa !

Và Chi thao thao nói « Chim hót trong lồng ». Nó vội vàng quên cái ga nhỏ buồn muôn thuở của Thanh Nam. Như những người tuổi trẻ Tây phương quên thần tượng tuần trước khi bảng sáp hạng thần tượng tuần sau không có tên người mình ái mộ. Thần tượng luôn luôn đồ vỡ. Nhà văn không thích ồn ào nên không ham làm thần tượng. Nhà văn lại không làm việc cho riêng họ. Họ làm nghệ thuật. Và nghệ thuật chỉ đánh dấu một giai đoạn hay trường cửu chứ không hề có chuyện thay ngôi đổi thứ. Chính những người quá yêu nhà văn đã tôn họ là thần tượng. Và nhà văn luôn luôn chối từ ngôi vị phù du, giả tạo đó. Hơn thế nữa, thần tượng ở Việt Nam, lại được hiểu là những anh kép cải lương, những chị nhảy kích động nhạc.

Tôi vỗ vai Chi :

— Nhớ cho tao biết kết quả cuộc điều tra nhé !

Chi toét miệng cười :

— Yên chí đi. Tao đang hy vọng Nhật Tiến là một anh tu sĩ.

Tôi dọa :

— Lần sau, một tên nhà văn nào mày ái mộ mà đi lấy vợ, đừng hòng tao an ủi.

Chi được ví như đứa ăn ô mai có cái hột bọc lớp mật ong. Sung sướng nhất đời là những kẻ trót cho trái đắng nhân ngọt. Tôi muốn hưởng thú trái ân huệ ấy. Đề khôi di trên nỗi buồn phiền mỗi lần

(xem tiếp trang 22)

quê nhà yêu dấu

NHẬT TIẾN

kỳ bốn

Vậy nếu có bỗ thày chốn quê nhà, thàn xác được ướp trong lòng đất có hơi hướng của ông cha, có những kỷ niệm quen thuộc ăn sâu đến từng bụi cây ngọn cỏ, bờ mương, hay lạch nước. Đó là những lý do khiến cho mảnh đất đau thương này còn thấy lai vãng bóng người. Ban ngày làm vườn, bắt cá. Ưp một cái phải phóng xuống hầm tránh máy bay (những chiếc máy bay đa nghi đến cả từng sự cử động phe phẩy của thằng bù nhìn đuổi chim trong vườn cải). Máy bay đi rồi lại lóp ngóp bò lên như lũ chuột thập thò ngoài miệng hang. Đến tối mệt đùi, lại phải lo đề phòng sự dụng độ lẻ tẻ của lính trên đồn với những bóng ma du kích chập chờn trong bóng đêm. Đồng quê đã đến thế thì đâu còn gì vui thú. Cuộc sống thảnh thoai giữa bầu trời bát ngát đượm mùi lúa chín thoang thoảng trong gió chiều bây giờ thu hẹp lại trong bốn bức tường chật hẹp của những chiếc hầm đất đào sâu dưới gầm giường hay ven bờ mương. Gặp phải những hôm trời mưa, nước rền lên cao ngang đầu gối, cuốn vào theo những cọng rác hôi thối, những con côn trùng xù xì và nhiều khi có cả những con rắn nước bơi quằn quại.

Đây là một vài hình ảnh của quê nhà hiện tại và với cái khung cảnh tiêu điều, tàn tạ như thế, chắc chắn chẳng bao giờ có bóng dáng những bà Tiên đến chơi với bầy trẻ nhỏ. Để Thu cuối cùng vẫn mơ ước đến những khung cảnh huy hoàng nơi thành phố, và để Hương cuối cùng vẫn chỉ thấy Tiên trong

giấc ngủ, ở đó bà Tiên ban cho cẳng chân khẳng kh毅力 của nó trở lại bình thường, để nó đi được, chạy được, nhảy được, và trong giấc mơ nó đã tung tăng nhảy chân sáo đến trường có tán lá bàng xòe rộng che kín sân chơi, có đầy đủ chúng bạn, có đầy đủ các thày, các cô, nhất là ở đó, không còn bao giờ Thu phải bịt tai, chui đầu, lo âu sợ hãi về những tiếng bom hay tiếng súng rèn rỉ trong bầu trời...

chương hai

Niềm ao ước lớn lao nhất của Thu vẫn là mong cho gia đình rời nhà lên tỉnh. Thu ấp ú ái điều đó trong những lúc tha thẩn một mình trên đường làng vắng vẻ, trong khi ngồi lặng lẽ buông thòng chân trên chiếc cầu khỉ bắc chênh vênh qua lạch nước trong xanh, hay trong cả những giây phút nằm thư minh trong bóng tối chờ giấc ngủ. Hình ảnh của thành phố thường hiện ra lộng lẫy với muôn vạn ánh đèn rực rỡ theo đúng như lời Hạnh, bạn của Thu vẫn thường nhắc nhở. Hạnh học chung với Thu năm lớp ba. Giữa năm đó, nhà Hạnh rời lên tỉnh. Cuối năm Hạnh về thăm quê một lần.

Mới cách đây có một thời gian ngắn ngủi mà Hạnh đã đổi khác hoàn toàn. Thu bỗng nhìn bạn với mái tóc óng mượt ở trên cái đồi cánh bướm. Chiếc áo dài xinh đẹp như lúc nào cũng thoát tha, súng sinh theo từng bước chân Hạnh đi. Đôi dép vai đũi gọn gàng như làm tăng thêm vẻ nghiêm trang, trịnh trọng, khác hẳn với Hạnh hồi nào áo quần sọc sét, đầu tóc rối bù, chàm dãm đất chạy suốt ngày từ đầu làng đến cuối xóm. Sự thay đổi này làm hình ảnh thân thiết của Hạnh trong óc Thu bỗng nhiên phai nhạt. Hôm gặp nhau trở lại, Thu nhìn Hạnh ngờ ngàng. Hồi mới xa nhau, Thu tưởng khi gặp lại Hạnh thì mình sẽ nhảy xô lại ôm chầm lấy nó, hỏi han nó hết chuyện này đến chuyện khác, sẽ kê lề cho nó nghe hết biến cố này đến biến cố khác ở trong làng và sẽ cho Hạnh hết tất cả những đồ chơi mà Thu đang có: mấy cây đậu đang lớn như thổi trong các lon sữa bò, vài con bướm sắc sỡ ép giữa những trang sách, hay những viên sỏi trắng như ngọc mà Thu dành dụm được từ ngày Hạnh mới ra đi. Nhưng bây giờ thì tất cả những dự định ấy đã bị thay đổi hoàn toàn trong chớp mắt. Thu vẫn nhìn bạn bỗng ngỡ. Trong lòng nó xúc động, nhưng có một ý nghĩ xa cách nào ngăn không cho nó ôm chầm lấy Hạnh, bảo nó đừng nên nói. Và cuối cùng nó chỉ nhìn Hạnh với cặp mắt, mờ to, ngập ngừng.

Tuy vậy, Hạnh không xa cách như Thu tưởng. Hạnh đón Thu với tất cả nỗi vui mừng. Hạnh kéo phắt Thu về nhà để chỉ huyên thuyên cho nó xem tất cả những thứ mà Hạnh đem theo từ trên tỉnh về. Và Hạnh kể cho Thu nghe tất cả những hình ảnh thần tiên trên thành phố. Bè phun nước trong công viên đông người ngày chủ nhật. Những bảng

hiệu rực rõ muôn màu. Sóng người ò ạt trong đường phố. Không có lạch nước, không có những buỗi sương sớm mờ mịt trên từng chòi lá thấp, cũng không cả tiếng gà gáy eo óc lúc bình minh. Đồng quê đã bị hoàn toàn thay thế trong ý nghĩ của Hạnh và đang bắt đầu chinh phục trí tưởng tượng phong phú của Thu. Thu ước mơ có một ngày mình cũng sẽ được đi nhiều như Hạnh. Nhưng sự ra đi phải êm đềm và ngọt ngào nhưng cảnh biệt ly trong cuốn tập đọc: « Chân bước đi, mặt còn ngoảnh lại : từ cái mái nhà, cái thềm nhà, cái lối đi cho đến bụi cây, đám cỏ, cái gì cũng làm tôi quyến luyến khác thường — Thuyền nhỏ sáo, ai nấy cũng đều chúc tôi được thuận buồm, xuôi gió, bình yên, khỏe mạnh — Thuyền đi đã xa mà tôi còn đứng nhìn trở lại, nhìn mãi cho đến lúc không trông thấy nhà nừa mới thôi. Ôi ! Cái cảnh biệt ly sao mà buồn vậy ! »

Đó là cảnh biệt ly trong sách vở, cảnh biệt ly

trong chiếc nôi êm ái của quê hương khi còn thanh bình, cảnh biệt ly mà trong trí tưởng tượng của người ra đi còn vấn vương hình ảnh của đồng quê yêu dấu với những giải đường làng còn thơm mùi cỏ rót, những mái nhà tranh nghi ngút khói lam chiều hay những ao tù phẳng lặng in bóng từ hàng cau thẳng tắp dưới làn nước trong xanh. Nhưng ở thời buổi này, trí nhớ của người ra đi không bao giờ còn ghi được những hình ảnh thơ mộng ấy. Đồng quê yêu dấu bây giờ điêu tàn. Những con đường lối lõm đầy dấu vết của sự đào xới. Đây đó rải rác những vết tích tàn phá của chiến tranh. Cảnh biệt ly bây giờ không còn có kẻ đưa, người đón. Người ta đã ra đi trong thấp thỏm, kinh hoàng, những bước chân thấp cao dồn dập trong bóng tối âm thầm. Từng đoàn, từng đoàn, như trốn tránh chốn chôn rau cắt rốn thân yêu, như khoảng trời xanh êm ái mà ở đó họ đã sống qua bao năm tháng êm đềm bây giờ chỉ còn là vùng trời khổn khổ, chết chóc và đe dọa.

Kiêm điêm lại nhân số ở đây, tất cả không còn tới quá dăm bẩy chục người... Dăm bẩy chục người so với khoảng đất bao la nhẵn nhít những lạch nước, những vườn dừa, những cây cầu khỉ cheo leo bắc qua những khúc sông nhỏ, thật là ít ỏi, và chính vì thế, xóm làng đã trầm lắng lại càng trở nên vắng vẻ, tiêu điều. Thường thường, mọi người chỉ tụ họp đông đảo ở quanh mấy chiếc quán nhỏ dựng bên cạnh chùa, vào lúc trời đã xế trưa. Ở đó có một gian hàng nước, một cửa tiệm tạp hóa nhỏ nhoi, một gian hớt tóc kiêm sửa đồng hồ, và một căn lều trống làm chỗ họp chợ. Chợ họp từ sáng rồ đến xế trưa. Việc mua bán chỉ gần như là trao đổi vật dụng. Như lão Bảy Thà hớt được mó tôm, liền đem mó tôm vào quán mụ Phước, kỳ kèo ngã giá rồi đê đó, gọi dĩa cơm sườn với một xì rượu. Nhiều hôm cao hứng, lão kêu thêm một dĩa củ kiệu với tôm khô. Mụ Phước la lên :

— Hụt tiền rồi đó !

Lão Bảy ngã ngà say, vênh mặt lên :

— Bao nhiêu mà hụt ? Năm đồng củ kiệu với mười đồng tôm khô. Tính đi !

— Chả cần tính với toán chi cho mất công. Mở tôm của ông ngã giá ba chục rồi nè.

Lão Bảy hậm hực :

— Hừm ! Bữa nay tôm hụt vầy mà cũng còn giữ giá ba chục.

— Chó bộ bao nhiêu đây. Tôm hớt trong đầm Tròn thì bữa nào chẳng bằng cái ngón tay ngoe. Có ba chục thì dĩa cơm đã mất hai rồi, xì rượu năm đồng nữa là hai mươi lăm. Ông chỉ dù có năm đồng. Lại trừ ba đồng thuộc rẽ hôm qua chưa trả là còn có hai. Hai đồng làm sao có tôm khô, củ kiệu đây !

— Ái chà ! Tính toán rành rẽ quá ha. Mụ xứng bậc thư ký trên tòa tỉnh rồi ấy chó.

(kỳ sau tiếp)

— Mù mắt ông rồi !

Một tên lính Mông Cổ, trước khi ôm cắp mây tầu thoát, đấm trúng rốn Lê Lai. Khiến « người » sục ngã trên chiến trường. Yết Kiêu và Lý Thường Kiệt bắn đạn bùn không biết mỗi tay. Quân Tầu khiêng con nhà Vọng đã quăng nó xuống sông Kỳ Bá rồi rút lui theo lệnh của Thành Cát Tư Hãn. Năm phút sau, quân Tầu chạy bét tifs, bỏ cả... ẩn tin tức là hai cái bàn tinh lại. Lý Thường Kiệt và Yết Kiêu bốc thêm bùn, leo khỏi rãnh, chạy theo bắn đuổi. Nhưng quân Tầu đã rút lui khá xa.

Lê Lai bị thương nặng, dẫy dựa giữa chiến trường :

— Ông mù rồi, ông mù rồi...

Yết Kiêu nói :

— Không sao đâu, mày nhắm tit mắt lại đi.

Lê Lai chê Yết Kiêu :

— Mày bắn hạng bét !

Lý Thường Kiệt vỗ đùi bạch một cái :

— Nguy to, đi cứu thằng Vọng !

Con nhà Vọng đang ngoi đầu lên khỏi mặt nước, bơi chó tung tóe cả cống Kỳ Bá. Yết Kiêu

và Dã Tượng khiêng Lê Lai, chạy nhanh tới cống. Dã Tượng dặn Lê Lai :

— Lấy tay vuốt mặt rồi hãy mở mắt, nghe chưa ?

Và « nhị vị anh hùng » quăng bạn xuống nước. Lý Thường Kiệt nhảy ùm theo. « Người » bơi gần con nhà Vọng, dùi nó vào bờ. Vọng ta uống nước no nê. Mắt nó tái nhợt. Mắt nó đỏ ngầu. Nó ngoi lên thành cống, nằm ngửa, thở như bò rống. Lê Lai đã mở mắt được, hỏi rồi rit :

— Thằng Vọng đâu, thằng Vọng đâu ?

Lý Thường Kiệt đáp :

— Tao cứu nó rồi.

Lê Lai bơi nhanh vào bờ, bám thành cống, trách Lý Thường Kiệt :

— Sao không để Lê Lai liều mình cứu chúa ?

Vọng mệt nhoài mà cố nói :

— Đợi mày chắc ông chết đuối mất.

Cả bọn cười vang. Chúng nó quên luôn chuyện thua trận, nhảy xuống sông tắm gội, kỵ cọ. Xong xuôi thì đã gần hai giờ trưa. Năm đứa ngồi phơi nắng trên cống Kỳ Bá. Còn lại nhớ thằng Vũ. Và cứ nhớ thằng Vũ là nó hận con

Thằng Côn là cuốn thứ hai sau Thằng Vũ trong bộ truyện dài Vẻ Buồn Tỉnh Ly gồm sáu cuốn.

Thúy. Côn nghĩ rằng, nghĩ thăm « Chiều mai sẽ biết tay nhau ».

bón

Thúy và Ngọc ngồi chơi chuyền dưới mái hiên. Buổi trưa ở tỉnh ly thật im lặng. Trên giàn hoa giấy, trong cái lồng bẫy kết đầy hoa của thằng Hội cho con Thúy, những chú vành khuyên đã mồi mệt, không muốn vùng vẫy thoát thân nữa. Chúng nó đậu yên một chỗ, hót lúi lo. Tiếng hót của loài chim khuyên sao mà hay thế ! Chúng hót những điều nhớ thương nội cõi ngàn hoa, nhớ thương cành xưa tổ cũ đấy.

Thúy trải cõi chuyền dài ra. Cõi chuyền có mười chiếc như mười chiếc đũa, vót bằng tre. Thúy tung trái bòng xanh, nhỏ cao quá đầu nó, miệng nói « một này » rồi chộp nhanh một chiếc đũa. Vừa khi ấy, trái bòng đã rơi xuống. Thúy hóng tay bắt lấy trái bòng. Trái bòng và chiếc đũa cùng nằm gọn trong lòng bàn tay của con bé. Nếu không bắt được trái bòng, hay nếu « một này » mà chộp nhầm hai chiếc đũa là hỏng. Thúy lei tung trái bòng lên, miệng nói « một nữa » rồi

chộp chiếc đũa thứ hai và bắt trái bòng. Cứ vậy, đến chiếc đũa thứ mười, Thúy đã «sang bàn đôi».

Chơi chuyền vui lắm. Muốn chơi chuyền, trước hết phải thuộc những câu hát ngắn làm nhịp điệu chờ trái ném lên cao, xuống thấp. «Một nón, một nón, một cánh cửa, một cái tên, len cho kịp, kịp bằng người, kéo người cười, kéo người ché, lê một bàn, sang bàn đôi». Sang bàn đôi, chộp hai chiếc đũa một lượt. «Đôi tôi, đôi chí, đôi cái bị, đôi cánh hoa, đôi sang ba». Sang bàn ba chộp ba chiếc đũa. «Ba hoa cà, ba hoa cải, ba bà vãi, một sang tư. Tư ông sư, tư cù từ, hai sang năm. Năm con lăm, năm sang sáu. Sáu cù ấu, tư sang bảy. Bảy quả cây, ba sang tám. Tám quả trám, hai sang chín. Chín quả mít, một lén mười».

Đứa nào chơi thật giỏi mới «lên» một mạch từ bàn một tới bàn mười. Thường thường, vấp váp ở bàn tư hay bàn ba. Lên bàn mười còn thêm trò «chuyền, chống, vuốt, quét, đập...» mới thăng cuộc. Thăng cuộc thì đét vào mũi hay vào tay đối thủ bằng cỗ chuyền, tùy theo sự giao ước. Thúy đương chơi bàn tư, ngừng lại, nghe

— Ủ.

— Ai bảo đằng ấy đó?

— Tôi biết thura.

Thúy quên Vũ. Thắng Vũ đã mạo hiểm «cốp» cái lồng chim của con nhà Hội, tóm một chú vành khuyên, nhét vào túi quần «xoóc» đem cho nó. Vũ còn chỉ bảo Thúy cách nuôi chim. Thế mà con Thúy dám nói «biết thura».

— Chim thở bằng cái vòi, nó chả chết ngạt đâu, đằng i à!

Thúy hứa hẹn:

— Rồi tờ sẽ cho đằng i một cái lồng bấy. Đằng i biết lồng bấy chưa?

Nó chỉ tay lên giàn hoa giấy:

— Đấy, cái lồng bấy đấy.

Những con chim vẫn hót trong lồng. Tỉnh lý không nhiều xe hơi. Bến xe hàng lại xa nhà Thúy nên tiếng hót của chim khuyên nghe rõ ràng và trong trẻo làm sao. Lúc ấy, anh hùng bại trận Côn chở thắng Luyến trên chiếc xe đạp nhỏ không chuông, không «phanh». Tới gần nhà con Thúy, Côn ép xe vào lề. Nó chặn cái «pê đan»

chim hót. Con bé dựa lưng vào tường. Đôi mắt nó long lanh, ngơ ngác cơ hồ đôi mắt chú vành khuyên vừa sa lồng bấy. Nó bảo Ngọc:

— Thôi, chả thèm chơi nữa.

Ngọc trách Thúy:

— Sao chóng chán thế hở, Thúy? Hay chúng mình chơi rải gianh đi?

Thúy nhìn Ngọc mỉm cười:

— Ngồi đây chờ chim khuyên tới. Nó sắp tới rồi đấy, tới đông lắm cơ. Thế nào tờ cũng «vở» thêm vài chú chim khuyên.

Nó hỏi Ngọc:

— Đằng i thích chim khuyên không?

Ngọc gật đầu:

— Thích chứ.

— Nhà đằng i có lồng không?

— Không.

— Đằng i nuôi chim bằng cái ấm tích cũng được.

— Thế à!

lên hè xi măng. Chiếc xe đứng khung. Côn dùc Luyến:

— Xuống đi mày!

Luyến hỏi:

— Sao lại xuống đây?

Côn đáp:

— Xuống đây tao bàn với mày chuyện này đã.

Luyến ngồi i, hai tay không rời cái «ghi đồng».

— Ngồi trên xe bàn chuyện đi, mày...

Còn lại đạp xe. Chiếc xe nhỏ đưa hai đứa đi phơi nắng giữa trưa. Còn muốn rẽ qua phố nhà con Thúy. Nhưng nó hồi hộp quá thè. Tìm con Thúy mắng mấy câu cho bõ ghét mà con nhà Côn cũng cứ hồi hộp. Nó bảo Luyến:

— Hay mày tới với tao nhé!

— Tới đâu?

— Tới chỗ này.

(kỳ sau tiếp)

GIỜ RA CHƠI

NGUYỄN ĐÌNH TOÀN

KÝ BỐN

Và, nhan sắc luôn luôn là lời hứa hẹn của hạnh phúc, câu đó con biết chứ ? Tôi dụi đầu vào ngực má làm nũng, sao má không ru con bằng câu ấy sờm hơn, có phải con đã ngủ được nhiều giấc ngon hơn không ? Má hỏi, con có điều gì lo lắng ? Tôi đáp, thực ra thi con có điều gì đáng gọi là lo lắng đâu ? Chỉ là những điều vớ vẩn cả. Con nói với má được không ? Má nhìn thẳng vào mắt tôi hỏi. Tôi nhắm mắt tránh cái nhìn của má, nói như nói với chính mình nữa, con nói được chứ, nhưng má chờ để con thử xem nó là cái gì đã nhé. Vậy, là con cũng chưa biết rõ. Có lẽ con sắp biết. Có phải con cần phải biết rõ con sẽ gặp những gì phải không má ? Cũng chẳng cần đâu con, thế nào rồi con cũng tìm ra cách để đối xử với hoàn cảnh của mình. Loài kiến cũng tìm ra cách sống của nó mà, tôi nói. Má nhìn tôi cười, tự lự, hình như má muốn nói với tôi một điều gì, nhưng má còn đang phân vân xem có nên nói ra không, hay phải bắt đầu thế nào. Má nói, có lẽ con đã hiểu ra một vái điều gì đó mà trước kia, vào tuổi con má chưa hề nghĩ đến. Má cũng không biết có phải trẻ con ngày xưa kém thông minh hơn trẻ con ngày nay, thực ra chỉ tại các con bây giờ có nhiều vấn đề hơn

do đó, các đã suy nghĩ sờm hơn. Nhưng, có điều má không muốn thấy ở con là sự chua chát. Đời sống giống như một tấm gương, nó sẽ trả lại cho con đủ tất cả những cái bóng của mọi cùi chỉ, hành động của con. Má không tin con có thể vui nếu con bắt đầu đời con bằng những ý nghĩ buồn về cuộc đời. Tôi nói, vâng, có lẽ tại con quá lố sơ, hay đúng ra, con có quá nhiều tưởng tượng, nên có nhiều lúc, con cứ tưởng như là, đời sống hẳn đáng lo sợ. Má tôi cười, dĩ nhiên, nó không quá khó khăn nhưng cũng không hẳn dễ dàng, song ba má cho con đi học cũng là cách ba má muốn chuẩn bị cho con phần nào khả năng đối phó với những sự khó khăn con sẽ gặp sau này. Hiểu biết là cái vốn tốt nhất của người ta vậy.

Giọng nói âu yếm của má làm cho tôi cảm thấy vững dạ đôi chút. Sự bắn khoan của tôi thực ra, có hơn gì những giọt sương bám trên đầu những cánh lá. Chỉ cần một trận gió nhẹ đủ làm cho trôi tuột đi hết. Tôi ngủ thiếp ngay trên lòng má, trút bỏ mọi ưu tư giản dị như nháu chiếc mũ ra khỏi đầu. Má khẽ đặt tôi xuống mặt ghế dài, lấy chăn đắp lên bụng cho tôi. Má không đánh thức tôi dậy về giường vì có lẽ má cũng biết rằng lúc đó, giấc ngủ vào lúc đó, cần và êm ái đối với tôi biết chừng

nào. Tôi ngủ trong hương thơm của quần quýt bên mình. Giác ngủ không mộng mị, nồng nàn trong hơi ấm của mùa hè sắp sửa, buổi sáng thức dậy thấy lòng vui thú khi chợt nghe thấy tiếng chim kêu. Má đã thức dậy trước đèn ngồi xuống bên cạnh đánh thức tôi. Tôi mở mắt nhìn tưởng như má còn ngồi đó, từ đêm qua, và hai mẹ con chưa hề xa nhau một phút nào. Nhưng chính ý nghĩ này làm tôi xấu hổ. Hình như má đã nhìn thấy tôi trong suốt, không còn một ý nghĩ nào má không thấy. Nhưng hiển nhiên đó là sự sai lầm. Sự sai lầm ấy làm tôi trở nên có vẻ có một chút trợn trắc. Nhưng dù sao như có một cái bóng mát tỏa ra từ má và che rợp tôi, xóa mờ đi cái chút ánh sáng làm cho chó lóa cả ý nghĩ đó, khiến tôi lấy lại sự bình thường. Tôi có thể ngồi thẳng vào sự ngắn ngủi của mình và không thấy lòng sao cả. Tôi vươn vai như con mèo trên ghế và nói, con ngủ một giấc ngon quá. Sao tôi qua má không đánh thức con dậy để con về giường. Má bảo, thôi dậy, rửa mặt, ăn sáng còn sửa soạn đi học con. Tại má thấy con ngủ ngay lúc đang nói chuyện với má, má chắc con mệt nên má để cho con ngủ luôn. Tôi nói, ba biết ba mắng chết. Má nói, ô mà phải nói với ba con khó chịu, nên con ngủ được má không muốn đánh thức con nữa. Tôi nghĩ đến mùa hè sắp tới và thấy rộn ràng trong ngực. Ngoài cửa sổ, buổi sáng trong veo trong cái vẻ xanh xao của một ngày có thể mưa. Tôi nói, con sắp được nghỉ hè rồi. Con cũng sắp mười bảy tuổi. Má kéo tấm áo lật ngược trên bụng tôi bảo, con đếm tuổi làm gì mà đếm hoài vậy ? Tôi cười nói đùa với má, đó là cách đếm giờ báo thức của con mà. Nhưng lời nói đùa tôi không làm cho má vui.

Cái vẻ mặt không vui ấy của má, tôi còn nhìn thấy nhiều lần. Nhất là từ ngày anh Tri được biết sắp phải nhập ngũ.

2

Cái lạnh của Đà Lạt có thể nhận ra ngay khi máy bay đáp xuống phi trường Liên Khàng. Ở đó, trong khi chờ đợi xe hơi của hãng máy bay đưa về Đà Lạt một trận mưa đã đổ xuống. Cả phi trường tráng xóa dưới mưa.

Hành khách đáp máy bay trở về Sài Gòn chạy tới tấp ra phi cơ. Gió thổi lồng lộng trên các bụi hoa phía đằng trước phi cảng. Chúng tôi rủ nhau vào uống nước trong quán hàng phi cảng. Ở đó ngó ra phi đạo, nhìn những chiếc máy bay cất cánh dưới mưa tròng có một vẻ buồn và đẹp vô cùng. Máy bay, bay lên lượn vòng quanh các ngọn núi màu xanh dương đặc lại trong bóng mưa mù trời, trong giây lát biến mất sau những đám mây vẫn vũ. Lãm ngồi yên lặng trước ly trà bốc khói. Khôi gọi một tách cà phê. Hai người bạn trong ngày hè của tôi. Khôi là em Lãm nhưng chỉ thua Lãm có một tuổi. Lãm bằng tuổi tôi. Chúng tôi, lên Đà Lạt sẽ ở tại nhà ông chú Lãm trong suốt kỳ hè.

Lãm nói :

— Xui thật. Đi nghỉ hè mà mới đáp xuống phi trường đã tắm mưa thế này, không chừng suốt tháng chỉ còn cách đắp chăn nằm trong nhà thôi.

Lãm ăn mặc gọn ngàng trong một chiếc quần dạ đen bó sát ống, một chiếc pull-over màu xám, choàng ngoài một tấm áo mưa màu sôia đặc. Lãm có hai con mắt, tôi tin chắc, nếu ai yêu nó sau này, át sẽ bắt đầu bằng đôi mắt đó. Đôi mắt to, xanh biếc, long lanh một vẻ trong sạch không thể nghi ngờ. Nhưng tôi thích Lãm nhất là lúc nó mặc quần áo dài, thứ lụa nội hóa màu vàng lênh láng như chữ thợ, tôi vẫn nói đùa với Lãm: « con bé này lúc nào nó cũng mang lời chúc tụng nó trên người ». Khôi có vầng trán cao, cắt tóc ngắn đằng trước nhưng đề dài ở chung quanh và sau gáy. Hắn có đôi lông mày đậm giao nhau phía trên sống mũi, hai con mắt đen sâu, tròng hơi dữ. Theo Lãm nói lại, hắn có rất nhiều bạn gái. Như vậy, tuy hắn ít tuổi hơn tôi, nhưng đây là một người bạn khá nguy hiểm. Nhưng, tôi nhu thầm một mình, « chú bé, nếu chú trêu ta, chú sẽ biết tay ta ».

Lãm có vẻ sốt ruột vì con mưa kéo dài. Trong hơi mát của bầu trời ẩm đục, hai mắt Lãm tròng thâm thẳm lẩn sau một làn sương mỏng.

Tôi nói :

— Con bé này hay thật. Rừng núi ở cả trong mắt mi.

Lãm trợn mắt :

— Chị cứ gọi ta là con bé mồi có ngày ta vặt cổ chị.

Khôi đứng áp mặt vào khung kính cửa quầy hàng tròng ra ngoài sân bay, hơi thở của hắn làm mờ mặt kính mỗi lúc. Hắn to con, và bộ quần áo đầy màu nâu sậm của Khôi, càng làm cho hắn có vẻ lớn hơn nữa. Hắn để mặc cho tôi và Lãm ngồi ở bàn cứ giáp mũi vào mảnh tường kính ngó ra ngoài sân bay mồi. Hắn đứng yên không nhúc nhích. Sau cùng hắn quay lại quầy hàng hỏi mua một bao thuốc lá, bật diêm, châm hút. Lãm có vẻ khó chịu vì khôi hút thuốc lắm. Nó lườm Khôi, bảo : « Bầy đắt ». Thẳng nhỏ chắc nghe tiếng nhưng làm lơ. Nó trở lại bàn ngồi với chúng tôi và hút thuốc một cách tự nhiên. Tôi chắc đây hắn không phải lần đầu hắn hút thuốc. Khôi thở khói mù mịt có ý trêu tức Lãm.

Khôi nói với tôi :

— Khói thuốc không làm chị khó chịu chứ ?

Tôi nói :

— Không. Nhưng người hút thì có.

Khôi ngó tôi. Tôi cười nói với hắn vào bảo :

— Khôi cho tôi một điếu hút thử xem sao.

Lãm nói :

— Nếu hai người muốn hút thuốc ra ngoài hiên mà đứng.

Tôi giả vờ hỏi Khôi :

— Ở đây người ta cấm hút thuốc à.

Khôi đáp :

— Không. Nhưng người ta cấm khiêu khích.

Tôi cười bảo với Khôi :

— Thôi nhé. Thế là hòa nghe.

Lãm ngó hai người hú một tiếng rồi nhún vai không nói gì. Tôi tự bật diêm châm điếu thuốc của mình. Cách châm thuốc của tôi làm Khôi cười và Lãm càng khó chịu.

Tôi bảo Lãm :

— Làm gì mà chị nhăn nhó quá thế chị ?

Chiếc xe chở khách của hãng vừa chạy vào sân ngừng lại ở ngoài hiên. Hành khách xôn xao gọi nhau lên xe. Lãm kêu người con gái hầu bàn lại bảo tính tiền. Trời tiếp tục mưa. Những hạt mưa đồ roling trên mui xe vỡ thành những hạt bụi trắng xóa. Phía góc sân phi cảng, những bông hoa đỏ chói nhín thấy lò mò trong bóng mưa tròng quyến rũ như những tin vui chưa rõ. Gió lạnh thổi những ngọn cây mềm chĩu thấp xuống sát chân tường, màu nước vôi vàng, trào nước xâm thêm đôi chút. Dưới các bụi cây, buổi chiều đã sắp sửa mưa và hơi nước đọng dưới những đám lá dày tròng như biến thành khói. Màu khói xanh đặc biệt của cao nguyên, từ đó, toát ra cùng một lúc sự lạnh lẽo và ấm cúng, sương khói như tấm áo mặc ngoài của những cây cỏ, thung lũng, gió cuốn lướt thướt trên lối đi trải nhựa sâu hút dẫn ra con lô phía ngoài, hai bên rừng cây đã chìm hẳn vào bóng chiều, không nhìn thấy gì hết ngoài màu xanh đặc của lá cây đang bị mưa bồi xóa đi dần mãi, rừng núi xa đứng im dường roi hắn vào cái trùng điệp màu xanh thẫm của chính núi rừng. Và cũng trong một phút cả trí óc của tôi dường cũng bị thu hút, tan loang vào bầu trời nhạt nhòa, ngày ngắt bên ngoài đó.

Tôi bảo :

— Thôi đứng dậy đi ra xe chứ. Tao phải canh giữ tụi bay hết kỳ hè này thì tao cũng đến chết thôi.

Tôi đứng dậy theo Lãm, cười với nó, nói :

— Khôi tập làm mẹ già. Mày cũng giống Lãm rồi.

(kỳ sau tiếp)

Lứa tuổi thích ô mai

(tiếp theo trang 15)

nghĩ đến Trần Vũ. Cũng may, những ngày nhàn rỗi đầu niên học không kéo dài. Tôi phải xếp nỗi buồn vào ngăn kéo, khóa kỹ lại. Vì năm nay là năm thi. Tạm biệt nỗi buồn nhé! Đề tôi bắt chước Françoise Sagan chào nỗi buồn: «Aurevoir tristesse!»

4

Cô Lan dạy Việt văn. Cô mới tốt nghiệp đại học sư phạm. Ngón tay cô không đeo nhẫn. Vì thế, chúng tôi nghĩ rằng cô chưa có chồng hay chưa hứa hôn. Vừa rời trường cửa sư phạm cô đã phải xếp dạy lớp đệ nhị văn chương. Nghe nói cô đã giật được ba chứng chỉ văn khoa. Cô Lan không đẹp nhưng cô rất duyên dáng. Grace Kelly không đẹp bằng Marylin Monroe song ở Grace vẫn toát ra vẻ đẹp thật trí thức. Có những vai trò làm người tài tử đẹp vượt thời gian. Thi dụ những vai trò của Deborah Kerr. Sao tôi mê Deborah trong vai cô giáo phim «Thé et sympathie» thế! Lớp tôi, trường tôi chửi, không có nam sinh. Tôi sẽ chẳng sợ cậu học trò John Kerr mê cô Deborah Kerr. Mới đây, tôi đọc tạp chí Bách Khoa truyện dài «Vòng tay học trò» của Hoàng Đông Phương. Tôi tưởng tượng tác giả «Vòng tay học trò» đã bị ảnh hưởng «Thé et sympathie». Đọc Hoàng Đông Phương, tôi thấy rõ rệt một sự táo bạo giả tạo. Nó

chẳng đông phương chút nào. Tôi chấp nhận sự táo bạo của Françoise Sagan, của Túy Hồng. Nếu tôi không nhầm, cả hai nữ sĩ trên đều đã thật, dù ít hay nhiều, với mình khi đặt bút viết táo bạo. Còn Hoàng Đông Phương, nội dung là vay mướn, hình thức phóng tác. Đọc tác giả này tôi cứ liên tưởng cách hành văn của Mai Thảo. Giống Mai Thảo quá. Không, giống những bước chân đã bỏ lại trên quãng đường xa của Mai Thảo.

Đường như, ở lứa tuổi thích ô mai, ít người đọc Hoàng Đông Phương. Tôi biết tác giả «Vòng tay học trò» đồng độc giả, có sách bán chạy. Những người mê Hoàng Đông Phương, phần đông, đều là gái lỡ thì hay đã làm đàn bà mà không có thời con gái. Họ muốn được hòa mình vào sự táo bạo giả tạo. Đề họp thời trang. Đề tâm tưởng được cuồng loạn cho đỡ tệ nhạt. Thời đại chúng ta có nhiều dao thủ vung dao chém mơ mộng. Đấy, Nhã Ca viết hiền hậu thì bị phê bình tệ nhạt, đều đều. Phải cuồng loạn, bất chấp, coi cuộc đời như «La récréation» của Sagan cơ. Mất tất cả những gì quý nhất của mình, hãy nhún vai, buông thõng tay rất hiện sinh mà coi thường. Không nuối tiếc. Tôi chóng đến cùng cái quan niệm sống của những nhân vật nữ trong «Un certain sourire» trong «Dans un mois, dans un an» của Sagan. Vì thế, tôi không chấp nhận những mẫu đàn bà, con gái thác loạn trong tiêu thuyết của một số nữ sĩ hôm nay. Họ đã tàn úa mơ mộng họ không có quyền bắt chúng tôi thôi mộng mơ. Họ đã mất nữ tính họ không có quyền cỗ vũ phong trào giết nữ tính của chúng tôi. Cô Lan cũng quan niệm như tôi. Tự nhiên, tôi mến cô.

Buổi học đầu, cô nói:

— Nếu tôi giảng cổ văn trước, các em sẽ ngán văn chương và ngán luôn cả tôi. Kể cũng buồn thật nếu chúng ta cứ «Uống rượu tiêu sầu» với Cao Bá Quát hay lải nhải cái «Chí nam nhi» của Nguyễn Công Trứ.

Con Thụy dở tay xin nói. Cô Lan ngừng lời để Thụy đứng dậy:

— Thưa cô, em đề nghị giờ nào cô dạy thơ văn Cao Bá Quát, cô cho phép chúng em ăn me, ăn tamarind ăn trái cúc đê... tiêu sầu.

NGUYỄN THANH

Bé bồng

Trời mưa uớt áo em
làm lạnh bờ vai nhỏ,
gió vu vơ qua tim,
lệ bâng khuâng mắt đỏ.
Trời mưa uớt tóc em,
sợi tóc buồn muôn thuở,
như nỗi nhớ mãi triền miên
đau ám hoài nức nở
Trời mưa uớt tay em,
nắm ngón mềm lá cỏ,
nếu người yêu em biết,
sẽ dan giùm hơi thở.
Đề lòng em ấm lại
nắm ngón tay nhu mì
như chưa hề té tai
khi trời mưa não nè!
Trời mưa uớt chân em
gót son hồng hoa nở,
nếu người yêu em biết
sẽ săn lòng che chở...

Cô Lan cười:

— Tôi đồng ý. Em thử hỏi qua bà Hiệu trưởng xem sao.

Thầy cô Lan dễ tính, những đứa lắm mồm nhất thay phiên nhau phát biểu ý kiến. Con Hải nói:

— Em ghét Nguyễn Công Trứ ghê đi ấy, cô ạ! Ông ấy không phải kể sá.

Cô Lan nhăn mặt:

— Sách giáo khoa ca ngợi Nguyễn Công Trứ, em ráng «yêu» ông ấy đi. Ghét ông ấy, đi thi trượt đó.

Hải bạo miệng:

— Cô bảo em «yêu» cái ông... hèn ấy sao được. Thèm công danh chi mà phải quỳ khom lưng chờ vua qua đường dâng tập sách. Chương trình giáo dục bắt chúng em học cái tư tưởng hèn đó ư?

Cô Lan khen Hải:

— Em tiến bộ quá. Với những người thủ cựu, tiến bộ là tội lớn.

Hải phản trần:

— Cô coi, ông Nguyễn Công Trứ giả dối kinh khủng. Ông ấy nghèo nên mới nói «ăn chẳng cần no».

(kỳ sau tiếp)

nhiều sa TRÔNG RỘNG

NGHÌN NĂM BĂNG GIẤY PHÚT ?

• ĐĂNG VÂN HẦU

Nhân vụ 3 chủ cao bồi lên Cung Quảng vừa qua :

— Một bản tin cho biết cấp chỉ huy cơ quan NASA của Mỹ, phụ trách việc phóng không thuyền Apollo-XI, công nhận có một lúc nguyệt cơ LEM (sau này được đặt tên là Con Ô, biếu hiệu Mỹ quốc) gặp khó khăn, khiến xuất nữa cuộc thám hiểm bị bãi bỏ. Lý do là lúc gần xuống tới mặt đất Mặt Trăng, nguyệt cơ LEM gặp quá nhiều yếu tố mới, khiến cho bộ óc điện tử trong nguyệt cơ không tiêu thụ nổi. May nhờ viên giám đốc Chương trình Apollo-XI *cứu viện kịp thời*, bộ óc điện tử mới tiếp tục làm việc được.

— Một bài đăng trên báo Le Monde cho biết một nhà bác học Pháp, trong Hàn lâm viện, tên là Louis Armand, đã tuyên bố rằng cái yếu tố đặc biệt làm cho người Mỹ thành công là sự tiến bộ ghê gớm của kỹ nghệ chế tạo các bộ máy tính, các bộ óc điện tử.

— Một lô bài đăng trên các báo chuyên môn, bán chuyên môn, hoặc có tính chất phổ biến khoa học, cho biết rằng muốn phóng không thuyền Apollo-XI lên Cung Quảng, người Mỹ đã dùng một số «băng» giấy đục lỗ dành cho các loại máy tính, nặng đến hơn 1000 (một ngàn) tôn — tính ra bằng hơn 20 triệu mét vuông giấy in báo, tức là một băng giấy rộng 1 mét, dài bằng 1 phần nửa chu vi Địa cầu — không kể các máy tính riêng của các xí nghiệp chế tạo các bộ phận của không thuyền.

— Con đường dài tổng cộng 1 triệu 200 ngàn cây số, mà không thuyền đi trong 8 ngày, đã được tính trước từ 1 mét đến một cây số, từ 1 phần 10 đến 1 phần 100 một giây. Người ta nói rằng đủ các phép tính quái đản đã được sử dụng, và nếu chỉ nhở đầu óc con người, thì phải có 200 ngàn chuyên viên toán học, làm việc luôn trong 2 năm, suốt ngày đêm không nghỉ.

— Trong khi đó người Mỹ chỉ dùng có 1 máy lớn (trung trọng) với vài chục máy nhỏ, với số chuyên viên khoảng 200 người, làm trong 2 tháng. *Và trong suốt thời gian đó, căn cứ trên nguyên tắc «Ba thu hợp lại một ngày....»* người ta chỉ dùng đến con số Không — số 0 — và con số 1 mà thôi.

Cứ theo mấy sự kiện trên đây, em nào thích luận lý nhất là luận lý toán học, không cần học đến Đại học — tác giả cũng chưa đậu Tú tài, như phần đông các em cũng nhận thấy :

1— Có những máy tính làm tính nhanh hơn người

2— Khi máy tính gặp « bí », lại phải có người « già » cho mới chạy được

3— Nguyên tắc căn bản của máy tính là : chạy thật nhanh trên con đường thật dài, vẫn tới đích trước người chạy con đường tắt, nhưng chạy chậm.

Tôi sẽ cố gắng trình bày thật rõ cho các em theo kip.

NHỮNG CON ĐƯỜNG DÀI—1) Thứ nhất là tất cả các phép toán học, dù khó khăn đến đâu, rút cuộc vẫn thu về 4 phép tính căn bản là cộng, trừ, nhân, chia. Bốn phép tính căn bản rút cuộc chỉ còn hai, là cộng và trừ, nghĩa là thêm vào và bớt đi : một tính nhân là nhiều tính cộng hợp lại, một tính chia là nhiều tính trừ hợp lại.

Ví dụ : 4×5 là $4 + 4 + 4 + 4$, hoặc $5 + 5 + 5 + 5$
 $8 : 2$ là $8 - 2 - 6$; $6 - 2 = 4$; $4 - 2 = 2$; $2 - 1 = 0$;
 vậy $8 : 2$ được 4 lần chẵn

$19 : 5$ là $19 - 5 = 14$; $14 - 5 = 9$; $9 - 5 = 4$; vậy
 $19 : 5$ được 3 lần, lẻ 4

2) Theo nguyên tắc 1, các phép tính đã được giản dị hóa nhiều rồi, nhưng người ta vẫn phải dùng đến 10 con số, từ 0 đến 9. Nhiều nhà thông thái về toán học, cách đây 200 năm, đã tìm cách dùng ít con số đi, để chế tạo những cái máy không thể đủ bộ phận phức tạp để ghi 9 con số, nhưng lại có thể ghi thật nhanh những con số giản dị. Người ta đã dùng 2 con số 1 và 2, thành một đôi, hoặc dùng 3 hay 4, hay 5 con số, từ số 0 đến số 4. Nhưng phương pháp nào cũng có khuyết điểm. Người ta phải chờ đến một người Đức, ông Leibnitj, một nhà triết học (thế mới lạ chứ !) nghĩ ra « phép tính bậc hai » — chữ Pháp là *calcul binarie* — mới có một phương pháp hoàn hảo, chỉ dùng 2 con số 0 và 1 mà viết được tất cả mọi con số, cho phép làm đủ mọi thứ toán.

(Các em đừng giật mình, tôi sẽ trình bày cho các em hiểu được mời thôi, vì lúc đầu tôi đọc sách thấy khó, mà nghe giảng cũng thấy khó, sau phải lầm mò mãi mới tự hiểu, và, từ bấy giờ, thấy dễ... ợt !)

Vấn đề, tôi nhắc lại, là máy có thể quay rất nhanh — chưa kể máy điện, sau này — nhưng nếu bắt làm một cái máy ghi được đủ 9 con số thì phức tạp quá, khó quá. Vì thế mới có vấn đề chỉ dùng 2 số 0 và 1 thôi. Các em hãy xem các ví dụ sau đây :

Bắt đầu 0=0 và 1=1;

Đến số 2, các em viết là 10, có nghĩa là số 1 đứng bên trái có giá trị của số 2

Đến số 3, các em viết là 11, có nghĩa là 2 (tức là số 1 bên trái) cộng 1, thành 3

Đến số 4, các em viết là 100, có nghĩa là số 1 đứng hàng thứ ba, bên trái, có giá trị của số 4

Đến số 5, các em viết là 101, có nghĩa là $4+1=5$

Đến số 6, các em viết là 110, có nghĩa là $4+2=6$

Đến số 7, các em viết là 111, có nghĩa là $4+2+1=7$

Đến số 8, các em viết là 1000, có nghĩa là số 1 đứng hàng thứ tư, bên trái, có giá trị của số 8

Đến số 9, các em viết 1 001, có nghĩa là $8+1=9$

Đến số 10, các em viết 1 010, có nghĩa là $8+2=10$

Đến số 11, các em viết 1 011, có nghĩa là $8+2+1=11$

Đến số 12, các em viết 1 100, có nghĩa là $8+4=12$

Đến số 13, các em viết 1 101, có nghĩa là $8+4+1=13$

Đến số 14, các em viết 1 110, có nghĩa là $8+4+2=14$

Đến số 15, các em viết 1 111, có nghĩa là $8+4+2+1=15$

Đến số 16, các em viết 10 000, có nghĩa là số 1 đứng hàng thứ 5, bên trái, có giá trị của số 16

Đến số 32, các em viết số 1 đứng hàng thứ 6, bên trái; đến số 64, các em viết số 1 đứng hàng thứ 7, bên trái; đến số 128, các em viết số 1 đứng hàng thứ 8, bên trái:

32 viết thành 10 000

64 viết thành 1 000.000

128 viết thành 10 000 000

Nếu các em muốn thử xem có đúng không thì các em cứ việc áp dụng 2 nguyên lý sau đây:

1.— Mỗi bội số của số 2 lại thêm một số không bên tay phải.

2— Tổng cộng giá trị của tất cả các hàng số thì thành con số định viết.

Ví dụ thứ nhất: Viết con số 161 theo phép toán bậc hai:

$$\begin{array}{r} 128 = 10\,000\,000 \\ 32 = 100\,000 \\ 1 = \underline{\hspace{2cm}}^1 \\ \hline 161 = 10\,100\,001 \end{array}$$

Ví dụ thứ hai: Đọc con số 1 101 111 100 thành số thường:

$$\begin{array}{rcl} 1\,000\,000\,000 & = & 512 \\ 100\,000\,000 & = & 256 \\ 1\,000\,000 & = & 64 \\ 100\,000 & = & 32 \\ 10\,000 & = & 16 \\ 1\,000 & = & 8 \\ 100 & = & 4 \\ \hline 1\,101\,111\,100 & = & 892 \end{array}$$

(xem tiếp trang 33)

Mười đêm ngà ngọc

Những tuần lễ gần đây, chỗ trang trọng nhất của giá sách ở các hiệu sách là chỗ để bày tiểu thuyết của Mai Thảo. Sau *Cũng đủ lăng quên đời* (Hồng Đức xuất bản), *Người thầy học cũ* (Văn Uyển xuất bản) là *Mười đêm ngà ngọc* (Hoàng Đông Phương xuất bản). *Mười đêm ngà ngọc* là truyện dài nói về một thế giới tình yêu cách biệt, một thiên đường riêng trong một xã hội không còn những thiên đường. Tưởng không cần nói nhiều về Mai Thảo mà chỉ nên lập lại một câu nhận xét văn chương Mai Thảo của Nguyễn Mạnh Côn: « Mai Thảo viết điêu luyện nhất hôm nay ». *Mười đêm ngà ngọc* dày 340 trang ấn loát tuyệt đẹp. Bìa của Duy Thanh.

Một vòng các rạp

Tuần này (1 đến 8 tháng 7), rạp Rex đang chiếu phim *La dame aux camélias*, một phim thực hiện từ mấy chục năm về trước đã chiếu rách nát khắp thế giới. Nay người ta in ấn bản mới tung ra chiếu lại ở Việt Nam sau khi tài tử chính trong phim là Robert Taylor vừa chết. Điều đáng nói về phim này là nó đánh dấu một phim trữ tình nhất trong những phim trữ tình của thời đại, nó đưa Robert Taylor từ bóng tối vô danh ra ánh sáng cao vọng, nó đem Alexandre Dumas fils từ quá khứ trở về hiện tại và biến Greta Gabor trở thành người tình chung của thanh niên thế giới. Nhưng đây là cảm quan thuộc về quá khứ. Ngày giờ, không còn gì đáng nói về phim này nữa. Đò cỗ, có lẽ, nên dành cho các cụ già thưởng ngoạn. Nhất là đò cỗ lại bày ở rạp Rex, đáng lý ra nó nên bày ở một rạp ngoại ô. Ngã năm Bình Hòa, chẳng hạn.

Rạp Đại Nam chiếu phim *Tàu với tình cảm* *Tàu*. Thật là sốt ruột, mất thi giờ và « quê » khi ngồi ròng rã mấy tiếng đồng hồ để xem chú Trệt thím Xâm xí xa xí xõ tiếng *Tàu* với loại tình cảm lầm các bà các cô bán hàng ở các chợ khóc sướt mướt. Đó là kết luận chung về loại phim tình cảm *Tàu*. Rạp Khải Hoàn thì chiếu phim *Quái vật*. *Quái vật* da vàng. Nghĩa là do điện ảnh Á Châu thực hiện. Đây là phim của con nít dưới ruộng. Con nít Sài Gòn đã coi quá nhiều phim *Quái vật* hay. Trong khi đó, các rạp Eden, Casino Sài Gòn chiếu phim cao bồi Ý. Nước Ý là nước của mì ống, không phải của cao bồi. Cho nên những phim cao bồi Ý thường chỉ đắm đá, bắn súng loạn xà ngầu và rất nhiều người chết, ngựa ngã. Một số tối, Tuổi Ngọc sẽ bàn về phim cao bồi Ý.

Làm dáng

Áo nàng vàng tôi về yêu hoa cúc
Áo nàng xanh tôi mến lá sân trường

NGUYỄN SA

Vẻ đẹp nữ sinh nằm trong hai câu thơ của Nguyễn Sa. Phải thế không ? Và như thế vẻ đẹp nữ sinh đã làm nhà thơ điêu đứng. Có cái gì khác biệt giữa nét đẹp bé bỏng ngày thơ và vẻ chín mùi từng trải của những người đàn bà ? Câu hỏi đó các em có thể tự trả lời ? Một mẫu áo lụa, một mái tóc óng ả, một khuôn mặt nhu mì, một mẫu sơn đỏ trên móng tay áp út v.v. tạo nên nét độc đáo của tuổi hồng. Muốn vậy, làm dáng trở thành một nghệ thuật công phu và cần nhiều kiên nhẫn.

Làm dáng mà không muốn cho người lớn nhận thấy là mình làm dáng, không muốn bạn bè, thầy cô nhận ra một chút gì khác lạ trên môi, trên má, trên mái tóc, trên cùm tay, mặc dù, vẫn thích để cho người ta trầm trồ khen ngợi « con bé trong xinh tệ » hay « trông nó tươi mát như một giọt sương v.v. »

Cái nghệ thuật làm dáng đó, Minh Văn sẽ lần lượt trình bày với các em trong những số tời và hy vọng sẽ được các em gái góp thêm ý kiến.

Con gái như đóa hoa còn đang phong nhụy. Vẻ e ấp đơn sơ của một búp hoa non bao giờ cũng quyến rũ hơn một bông hoa nở hết cánh dù búp hoa non đó chỉ là búp hoa dai và bông hoa nở trọn kia là một đóa hồng nhung dài các. Bắt đầu bước vào tuổi mười ba, các em đã ý thức được tương quan giữa mình và người khác. Để chinh phục cảm tình của những người chung quanh, các em thích mình dễ thương, duyên dáng trước mọi người. Một em bé gái lên năm đã biết soi bóng trong gương khi được mẹ cho mặc áo mới. Và khi em 13 tuổi, em đã biết chải đầu và cài ruban trên tóc, mỗi ngày mỗi kiểu.

Con gái sinh ra là phải làm dáng để đẹp (cũng như con trai luôn luôn tưởng tượng mình là người hùng). Trời muốn thế. Cuộc đời cũng muốn thế. Và đó là một tật-xấu-dễ-thương. Không biết làm dáng thì không còn là con gái nữa. Nhưng, cái gì quá đàng cũng trở thành lố bịch, kỳ khôi. Làm dáng cũng vậy. Một dáng đi uyển chuyển dịu dàng khác hẳn với một dáng đi ống eo, uốn éo. Một giọng nói nồng nịu không giống giọng đả đót lá rơi. Một đôi mắt trong sáng tự nhiên đẹp hơn đôi mắt đeo mi giả, đánh quẳng thâm vv. Bí quyết sắc đẹp của tuổi hồng là tươi mát, giản dị, dịu dàng, dễ thương, tự nhiên. Điều Minh Văn kỵ và nguy hiểm tới vóc dáng nữ sinh là sự diêm dúa.

Vào lứa tuổi 16, 17 của các em, các em không cần chạy theo thời trang mà ngược lại thời trang

Làm bếp

Em xin các bạn đừng cười
Xưa nay em vốn tính lười nấu ăn
TRẦN TRUNG PHƯƠNG

Ngày nào đó, như trường hợp nữ sinh trong thơ của thi sĩ Trần Trung Phương :

Chiều qua thằng nhỏ xin ra
Bữa nay em phải ở nhà nấu cơm
Nồi đồng thời gạo thơm thơm
Tính em háu dối chất rơm bốn bề
Không ngờ quá lừa thành khê
Mẹ em nhiếc mắng hẹn è cả người
Em xin các bạn đừng cười
Xưa nay em vốn tính lười nấu ăn

em sẽ phải làm bếp. Không sợ cơm khê vì bây giờ có nồi cơm điện rồi. Nhưng làm bếp ở Tuổi Ngọc, có nghĩa là làm những món ăn cho nó ngon ngon một tí. Món ăn ngon là một yếu tố ngon trong « nghệ thuật ăn » của Tân Đà. « Giờ ăn ngon, chỗ ngồi ngon, được người cùng ăn cho ngon ĐỒ ĂN KHÔNG NGON, không ngon. » Đôi khi nhà mình có khách tới « xơi cơm », các em phải giúp má, giúp chị « sáng tác » một vài món ăn gọi là biểu diễn tài bếp núc chứ.

Mục này, mỗi tuần các chị Ngọc Yến, Ngọc Phương và Minh Văn sẽ cùng các em « thảo luận » một món ăn. Các em có những « bí quyết » gì, nên gửi về để làm đầy Tự Điền Bếp đầy nhé ! Bây giờ, chị Minh Văn đã nhóm lửa, bắc chảo, đồ mồi thử « đề nghị » món Óc Đậu Rán Dòn.

Đây là một món ăn chơi, ngon và bồ, ăn nóng và chấm với đường cát nhuyễn. Vào mùa mưa như thế này, buổi tối mà có một đĩa bánh vàng ươm mang lên mồi ba me xoi thì thật « tuyệt cú mèo ». Và nếu ba me có thường cho em một chầu ciné vào ngày chủ nhật thì nhó... chia cho chị Văn với nhé !

Óc đậu rán dòn

VẬT LIỆU:

- 2 thia mồ nước (thia ăn canh)
- 1 củ hành tây thái hạt lựu rồi băm thật nhỏ
- 4 thia bột mì khô có ngon
- 4 thia bột mì trộn với nước lᾶ
- 1 bát ăn cơm nước dùng gà có cho 1 chút nước mắm ngon
- 2 quả trứng gà đánh thật kỹ.

(xem tiếp trang 32)

(xem tiếp trang 32)

nhìn xa trông rộng

(tiếp theo trang 24)

ĐƯỜNG DÀI HÓA NGẮN.— Leibnitz không thể ngờ công việc, gần như làm để chơi của ông, sẽ có tầm quan trọng kỳ lạ, kinh khủng. Vì sao? Vì một lề giản dị, là các dòng điện không biết đọc để nhận ra được con số, nhưng dòng điện nào cũng có thể:

1.— *Tắt và mở*

2.— *Gấp chất cách điện và chất dẫn điện*

3.— Trong khi đó thì các tia điện tử (*faisceaux électroniques*), với tốc độ gần bằng ánh sáng, có thể « quét » trên tấm bìa có đặc lõi hay không đặc lõi, thay thế cho cho số 0 và số 1, ở những vị trí được định sẵn trước.

Các em biết vận tốc của ánh sáng là 300.000 cây số-giây, vậy nếu dùng tia sáng quét, có nghĩa là đọc, trên những tấm « cát » đặc lõi theo phương pháp của Leibnitz thì nếu mỗi tấm « cát » có bề dài 10 phần mét, tia sáng có thể đọc 3 tỷ tấm, trong 1 giây.

Nếu lại ví dụ rằng chúng ta phải tìm bình phương của 892, thì chúng ta có thể làm con tính nhàn 892×892, trong vòng 1 phút; nhưng nếu dùng máy điện tử, chúng ta sẽ cộng con số 1 101 111 100 đến 892 lần, chúng ta phải viết đến cả chục nghìn lần hai con số 0 và 1. Nếu mỗi tấm « cát » có thể có 20 vị trí, hoặc để đặc lõi (thay cho số 1) hoặc để yên (thay cho số 0) thì mỗi chục nghìn con số phải dùng đến 500 tấm « cát », tổng cộng bề dài 50 mét, và tia điện tử phải dùng 1 phần 6 triệu của 1 giây để « đọc » hết mười nghìn chữ số đó, nghĩa là nhanh hơn 360 triệu lần.

HAI ĐIỀU CẦN NGHI NHỚ— *Điều thứ nhất* là, như Louis Armand đã nói, và như rất nhiều các em đã hiểu, thời đại chúng ta hiện nay là thời đại của khoa học; khoa học đi vào vũ trụ và vào nguyên tử, đi vào cái vô cùng to lớn và cái vô cùng nhỏ bé. Trong vũ trụ đơn vị mét và cây số không có nghĩa lý gì, nên người ta phải dùng đơn vị quang niên, tức là con đường đi của ánh sáng trong 1 năm, tức là khoảng 10 triệu cây số; hoặc dùng đơn vị *parsec* (3 quang niên) và *mégaparsecs* (3 triệu quang niên) cũng là đơn vị đo lường trừu tượng theo hình

học. Như thế là dùng thời gian để không gian.

Điều thứ hai là, sự quan sát con đường di động của các vật thể cho phép các nhà toán học đặt ra nhiều phép tính mới, dùng một số mẫu tự hy lạp, là tính, cộng thêm một số ký hiệu, tượng hình được sự di động luôn luôn biến đổi của vật thể trong không gian.

Điều thứ ba, là các nhà toán học, sau đó, dùng được các ký hiệu để biểu tượng được cả những hình thái của sự sống, từ những yếu tố « giản dị » như con đường di chuyển của một đoàn quân, cho đến những yếu tố phức tạp hơn, như tình hình kinh tế một nước.

KẾT LUẬN TẠM.— Dùng cái giản dị thay thế cái phức tạp, dù cho cái giản dị rất lớn, rất dài; còn cái phức tạp rất nhỏ, rất ngắn, người ta vẫn nhờ máy móc, dùng hơi điện, mà giải quyết những vấn đề rất lớn, rất dài, một cách nhanh chóng kinh khủng so sánh với tốc độ làm việc phức tạp tinh vi của bộ óc.

Kết luận thứ 2, là dù cho có nhiều yếu tố đến đâu, máy không bao giờ quên; trong khi người ta thì biết 10 điều, khi dùng đến chỉ nhớ có 3, 4, 5 v.v... tùy theo người có thông minh nhiều hay ít. Do đó, mà dùng máy rất nhiều khi có lợi.

Nhưng các em đừng bao giờ quên: máy móc không biết nghĩ ra cái mới, mà chỉ biết khởi từ những yếu tố có sẵn, tìm kiếm trong số những lời giải có sẵn, và chọn lấy yếu tố đúng nhất mà thôi. Đó chính là nguyên nhân vì sao, sắp tới mặt đất trên Nguyệt cầu, bộ óc điện tử trên « Con Ó », gấp yếu tố mới, lại xuyệt bị hư.

Vậy, nói tóm lại, máy không nghĩ được cái mới, nghĩa là không sáng tác, sáng tạo, nhưng trong phạm vi kinh nghiệm của một số rất nhiều người, được thu thập vào trong ký ức của một bộ óc điện tử, máy rất ít khi, rất ít khi sai lầm.

Các em cần mở rộng tâm hồn, suy tư và cầu học luôn luôn để hiểu rõ máy móc, thì chúng ta sẽ không sợ máy móc, và chúng ta mới có triển vọng chế ngự được máy móc, trong cuộc sống mai sau.

ĐĂNG VĂN HẦU

27-7-1969

- Muốn tìm lại Thái Thanh của ngày xưa
- Muốn nghe Ban Thăng Long phả nhạc tiền chiến vào tâm hồn

HÃY ĐẾN

ĐÊM MÀU HỒNG

Trong khung cảnh thương yêu của gia đình như chính ở gia đình mình

mỗi đầu tháng
tim đọc

Vấn Đề

tạp chí văn học nghệ thuật
Vũ Khắc Khoan, Mai Thảo,
Túy Hồng, Thanh Tâm Tuyền...

bạn ngọc

viết cho tuổi Ngọc

SẼ NHẤT

Cháu vừa đọc xong Tuổi Ngọc số 1, vội vàng lấy giấy viết cho chú kẹo bao nhiêu ý tưởng nó theo mây khói mà đi. Tính cháu hay con cà con kê lăm, cháu đọc đừng có sốt ruột nhẹ và cũng đừng có bỏ dở nữa. Tờ Tuổi Ngọc rất hợp với lứa tuổi của cháu tuy hẵn còn hơi trẻ con tí. Lẽ tất nhiên, « coup-d'essai » ít khi là « coup de maître ». Tuổi Ngọc đã vấp váp. Khi nào Tuổi Ngọc bằng tờ Lisette của Pháp thì nhất ! Mong rằng ngày đó không xa.

THÚY LAN (Marie Curie)

CÓ NHIỀU MỸ CẨM

Cháu là một độc giả có thể gọi là yêu chuộng tuần báo Tuổi Ngọc từ khi được đăng lần đầu tiên trên báo Con Ông với một khung quảng cáo khá lớn, và không biết tại sao cháu lại có rất nhiều mỹ cảm về « Tuổi Ngọc », phải ! : « Yêu thương để được yêu thương là người thường, yêu thương chỉ để yêu thương là thần thánh », với xã hội cuộc sống đầy khói lửa chiến tranh ngày hôm nay, con người ta từ khi biết thương yêu lẫn nhau trong tình đồng loại máu xương, đã thấu hiểu nỗi tất cả sự cảm thông, trao đổi những tình thương cho nhau...

TRẦN VĂN THUẬN (Biên Hòa)

THÍCH LẮM

Em mừng quá khi tuần báo Tuổi Ngọc lên 1 đến tay em. Ôi chao đẹp làm sao đâu à ; mà nó có vẻ thuần túy ghê đi thôi ; em thích lắm cứ nâng niu nó hoài à.

TRẦN THỊ THANH VÂN (Nha Trang)

HAY ĐẾN THẾ

Thưa chú tuần báo yêu thương Tuổi Ngọc mà cháu hằng mơ ước và đợi chờ bây giờ đã đến tay cháu rồi cháu ạ, cháu không ngờ Tuổi Ngọc lại hay đến thế.

NGUYỄN THỊ KIM NHUNG (Nha Trang)

ÍT RA CŨNG PHẢI VẬY

Vừa được biết tờ tuần báo Tuổi Ngọc của anh phát hành là Tuyền vội vã đi mua ngay để về coi sốt dẻo. Tuyền thích văn của anh lắm cơ !

Í à ! Tờ tuần báo của anh đúng là tờ của Tuổi Ngọc, nó xinh và hay ghê ấy, Tuyền xin thành thật hoan nghinh anh hết mình, anh và các bạn anh có sáng kiến hay lầm, ít ra cũng phải vậy chứ, bọn nữ sinh tại Tuyền phải có một tờ báo để đọc, chờ còn đọc mấy tờ tuần báo phụ nữ kia hoài nó cũng đâm ra chán ngắt và nhạt phèo làm sao ấy.

THU TÂM TUYỀN (Mỹ Tho)

THẬT ĐÚNG VẬY

Tuần báo Tuổi Ngọc đã làm cho chúng em thích thú, say mê, chính ba mẹ em cũng đã bảo :

« Đây mới đúng là tờ báo dành cho lứa tuổi các con ».

Thật đúng thế anh ạ, tuần báo trên đã qui tụ những cây bút của những nhà văn rất thích hợp với chúng em. Đọc mục Nói Với Nhau của anh Duyên Anh, em cảm động ghê là, anh sợ chúng em cau mày khiến anh xuống tinh thần nhưng em tin rằng chúng em và các bạn của Tuổi Ngọc sẽ ủng hộ tuần báo Tuổi Ngọc một cách nồng nhiệt lên đến địa vị tuần báo tuổi thơ lớn nhất nước Việt Nam.

GIA ĐÌNH HỘ NGUYỄN (Mỹ Tho)

QUÝ HÓA QUÁ

Tôi mong đợi tuần báo tuổi thơ của anh lâu lắm rồi, cũng như tôi đã buồn bã nhiều khi tờ Búp Bê trước kia không sống nổi... Việc mong đợi và buồn bã đó chắc không chỉ riêng tôi mà phần đông những người trẻ hôm nay đang mang trách nhiệm làm bố vài đứa nhỏ... Những đứa con tôi hiện nay còn bé (đứa lớn chưa đến 5 tuổi) nên chưa đến trường... nhưng rồi trong một hai năm nữa chúng nó sẽ trưởng thành, sẽ biết đọc và biết viết, (sự tàn nhẫn của chiến tranh còn trưởng thành, huống gì sự ngày thơ của tuổi trẻ phải không anh). Khi biết viết, chúng nó sẽ phải viết những tiếng yêu thương, chứ không phải viết những hận thù, và khi biết đọc, chúng nó sẽ phải đọc những gì để xây dựng tuổi thơ trong hồn nhiên và thánh thiện, tôi hi vọng tuần báo tuổi thơ của anh chứa đựng những điều đó, tôi có quyền hi vọng đó, vì tôi đã đọc được ít nhiều sách của anh viết về tuổi thơ...

Trong hiện tại khi đọc tuần báo của anh, tôi nghĩ mình sẽ có những kinh nghiệm, những bài học

dễ dạy dỗ trẻ, và trong tương lai, chúng nó sẽ đọc được tuần báo này (dù đã cũ) vì tôi sẽ giữ kỹ... Đó là ít điều tôi muốn gởi về anh và thành thật cầu mong tuần báo Tuổi Ngọc sẽ không mai một như tuần báo Búp Bê — chúc anh thật nhiều sức khoẻ.

MẶC QUYỀN (KBC 3354)

CHỈ THÍCH HỒN NHIÊN

Nay tuần báo yêu thương Tuổi Ngọc phát hành lại là một niềm sung sướng gấp bội. Đúng chủ ạ ! Một tờ báo thật là... cháu không dám phê bình, mà chỉ gật đầu bằng lòng và rất ưa thích. Đọc những truyện như : Thắng Côn, Lứa tuổi thích ô mai... hay ghê chú ạ. Khi đến trang : « GIA ĐÌNH YÊU THƯƠNG » cháu thấy thích ghê co. Hắn chủ đang tổ chức một ngôi nhà thương yêu và nơi đó sẽ có một ông cai vườn rất hiền lành, vui vẻ đang mở cổng đón chúng cháu vào. Phải không chú ? Lứa tuổi cháu... chỉ ưa thích những cái gì hồn nhiên, thành thật...

MỘT EM Ở ĐÀ LẠT

BÌA SỐ 1 HƠI BUỒN

Hôm 18-7 tại em dành nhau đi mua để được coi trước nhưng người ta bảo chưa ra (chắc họ chưa lãnh kịp nên « phịa » phải không chú ?). Mãi đến hôm nay cháu mới mua được. Báo của chú thật « tuyệt cú mèo » nhưng mà số đầu sao chú lại cho bìa màu buồn thế ! Nhà cháu có mười nhưng chỉ có sáu đứa biết đọc tại nó dành đọc và khen quá trời, tại nó nói tờ này hay mà có 20\$ rẻ quá.

BẢO CHÂU (Sài Gòn)

MỪNG LẮM

Cháu rất mừng khi thấy tuần báo của chú đã phát hành. Niềm mong mỏi bấy lâu nay của cháu đã thực sự thành tựu rồi đấy, chú ạ ! Cháu thành thật tin tưởng rằng tuần báo này ra đời sẽ vĩnh viễn trường cửu, vì đó là một sự gói ghém tất cả thành tâm, thiện chí của những nhà văn hiến dâng cả cuộc đời cho tuổi thơ. Cháu không biết nói gì hơn là cầu chúc tuần báo và kính chúc các chú trọn vẹn thành công, và mãi

mãi là những ngôi sao sáng dẫn dắt chúng cháu trên đường ngọc ngà đậm nét của tuổi thơ.

TẠ ĐĂNG HIỀN (Sài Gòn)

SẼ HAY NHẤT NƯỚC

Tuần báo của anh cả hay vô cùng. Em đã đọc qua với sự thích thú và ưng ý. Em mong rằng Anh Cả sẽ vẫn tiếp tục điều khiển con tàu ngày thơ này mãi, để chúng em có một tờ báo xứng đáng với lứa tuổi chúng em đọc. Một tờ báo mà theo em nó mang đến cho em một sự giải trí thanh nhã và hồn nhiên. Một tờ báo hay từ hình thức lẫn nội dung.

Cho em được gởi đến Anh Cả một vài lời ca tụng về tờ Tuổi Ngọc, và kính mong tờ tuần báo của Anh Cả được nhiều độc giả và mãi mãi vẫn là tờ báo hay nhất nước ta.

PHÚC (Sài Gòn)

TUYỆT CÚ MÈO

Sau cả tháng chờ đợi tuần báo Tuổi Ngọc của anh, đến bây giờ em mới có hân hạnh được cầm trên tay tờ Tuổi Ngọc.

Cảm giác đầu tiên của em là thấy sung sướng khi nhận được tờ tuần báo không thua kém ai. Còn nội dung bên trong thì toàn là những nhà văn danh tiếng tên tuổi, đều ở trong tuần báo yêu thương của chúng ta. Em đọc ngấu nghiến hết cả 32 trang báo mà vẫn còn tiếc làm sao ấy, nhưng dành chờ thử sáu tuần sau đợi số hai vậy.

Tờ báo của anh tuy hùng hậu lắm nhưng vẫn thiếu, nếu mà có chuyện bằng tranh, trang giải trí, hoặc có thêm chuyện phiêu lưu mạo hiểm nữa là tuyệt cú mèo, khỏi chê vào đâu.

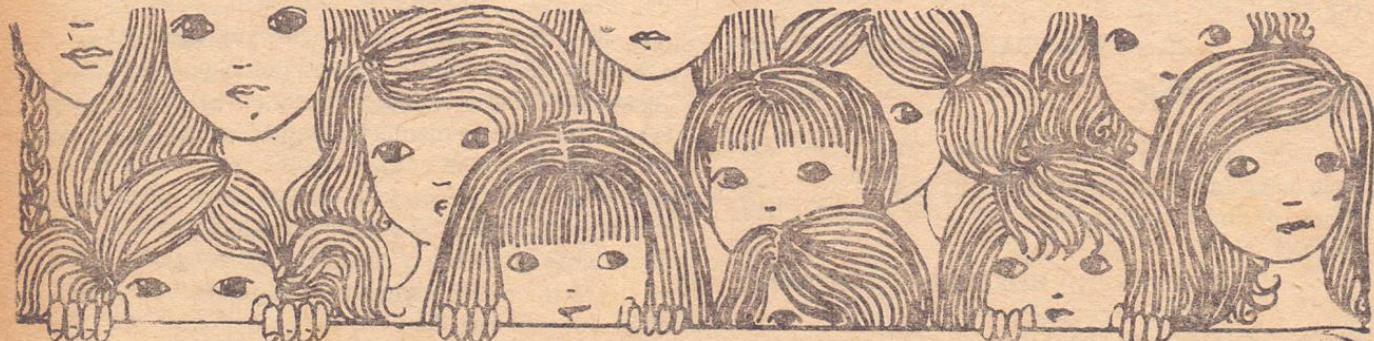
NGUYỄN NGỌC THẠCH (Chợ Lớn)

GÓP GIÓ THÀNH BÃO

Chúng em đã đọc báo Tuổi Ngọc của anh. Rất tiếc là không mua được quyển I.

Nếu có thể nhờ anh tìm dùm 21 quyển Tuổi Ngọc số I. Chúng em dự định mỗi tuần sẽ mua 20 quyển T.N. để gửi biếu làng Cô Nhi Chiến Tranh Long Thành. Vậy nhờ anh tính dùm mỗi tháng hoặc mỗi năm chúng em sẽ đưa trước cho anh để gọi là góp gió tạo thành bão ở những ngày đầu Tuổi Ngọc.

TAM LANG BẠCH TUYẾT

BẠN NGỌC VIẾT CHO TUỔI NGOẠI

NÓI LẠI VỚI CÁC EM

Ở Tuổi Ngọc số 1, trên những khuông nhạc đã kẽ, anh Hoàng Hải Thủỷ đã viết nhảm vài nốt nhạc. Đó là những nốt tuổi của Tuổi Ngọc. Tuổi Ngọc không có tuổi. Và vì thế không giới hạn tuổi. Khi tâm hồn người ta còn thích hướng về tuổi hòng vừa qua hay đã mất, người ta đều có quyền nhận mình là.. Tuổi Ngọc. Tuổi Ngọc, như anh đã ví, là con tàu chở mọi người về quê hương hồn nhiên, troi sáng. Hãy bước lên con tàu đó, hối ai ngại ca tình yêu, tuổi thơ và quê hương.

Anh cần nói thêm với các em rằng em nào anh trả lời thư mà không ghi tên « trong gia đình thương yêu » là anh đã ghi tên rồi. Vậy đừng thắc mắc, đừng hỏi tại sao nhé ! Một cuốn sổ thật dày sẽ chép lại tên, bút hiệu và địa chỉ các em. Và tết — không bao giờ còn là tết Congo nữa — Tuổi Ngọc sẽ gửi thiệp chúc mừng các em và gia đình. Cho nó đúng nghĩa gia đình thương yêu, một gia đình trong một xã hội đầy rẫy thù hận, phân chia, xa cách.

● ĐẶNG VĂN PHU (Hậu Nghĩa) — Cám ơn, cảm ơn nhiều lắm. Ông đốc tờ mà cũng đề ý tới việc làm của bạn cũ thì nhất định Tuổi Ngọc phải... bách niên giao lão rồi.

● TRẦN THỊ HOÀNG OANH (Long An). — Anh hiểu em, hiểu cái chân tình của em đối với Tuổi Ngọc. Làm sao anh nói để em nghe được tiếng nói ngập sủng cảm động của anh khi đọc xong thư em đây.

● HƯỚNG DƯƠNG (Sài Gòn). — Hãy tiếp tay với các anh làm đẹp cho Tuổi Ngọc, em nhé. Tranh của em anh chọn hai tấm, làm bǎn kẽm rồi đó.

● VI VŨ (Gia Định). — Em đoán đúng hết. Bây giờ anh đã có « giang sơn » riêng của anh thì anh phải lo lắng thực hiện những gì thuộc riêng của anh chứ. Đề an cù lạc nghiệp sẽ tính làm thẻ thay thế thẻ xanh ngà ngọc.

● NGỌC LAN (Biên Hòa). — Không thể in khổ nhỏ hơn vì trình bày không đẹp. Quảng cáo để có tiền in báo. Một cái bia quảng cáo phía sau đỡ được gần nửa tiền ấn loát cái bia trước. Cháu đừng hiểu quảng cáo như vậy là... « lập trường » của Tuổi Ngọc. Báo nghèo, không đăng quảng cáo sẽ chết sớm. Như tuần báo Búp Bê ngày xưa ấy.

● LÊ VĂN MINH (KBC 4399). — Bạn nhà giáo của tôi đọc Tuổi Ngọc kỹ quá. Vì lý do... trình bày, không thể in khổ nhỏ hơn. Đã cải tiến dần. Nhà nghèo mà, bạn ơi ! Cám ơn bạn đã cầu chúc Tuổi Ngọc sống lâu. Vâng bằng bất cứ giá nào, phải duy trì đề nó khỏi chết.

● LỘC (Mỹ Tho). — Cứ gửi về nếu thấy chúng ta cùng đi một đường.

● MINH DUYỀN (Tây Ninh). — Tai vì, em biết không, anh không đủ tiền in nhiều báo nên em phải vất vả đi « mãi mới mua được số 1 ». Đừng bắt đèn anh, hãy bắt đèn cái nghèo của một anh thích làm báo tuổi hòng.

● THẢO CÀM VIÊN (Đà Lạt). — Cháu nhắc chuyện thất bại ngày làm tuần báo Búp Bê khiến cháu muốn khóc. Không ai tưởng nổi, ngoài mình còn bao nhiêu người vì mình, mà lo lắng giùm mình. Đó chính là lòng thương chỉ có ở Tuổi Ngọc, cháu à !

● NGUYỄN THÀNH CÔNG (Cần Thơ). — Thiết tha nhất là bốn câu thơ nhái Xuân Diệu tặng anh. Anh mở rộng tai của trái tim nghe em nói chứ. Nhưng mà, chú nhỏ ơi, hãy coi công việc của anh làm như một thỏa mãn sự đọc của tuổi ngọc. Còn những gì to tát, em hãy chờ người khác xứng đáng hơn mà ca ngợi. Anh chỉ là con ốc nhỏ trôi giặt trên bãi cát cô đơn. Hiểu giùm anh thế nhé !

● JACINTHE (Vĩnh Long). — Viết cho anh và gọi anh như em đã làm từ mấy năm nay. Lại khuyên em như đã khuyên em. Phải can đảm, phải diệt tan nỗi buồn bằng cách hăng say làm việc.

● BẠCH TUYẾT — TAM LANG. — Trong Bồn Lừa, Duyên Anh tả Tam Lang như thần tượng bóng tròn, như ước mơ duy nhất của trẻ thơ mê đá bóng. Tam Lang đọc chưa ? Trong Mây Mùa Thu, Duyên Anh viết về gánh cải lương lưu diễn với cả tấm lòng yêu thương nghệ sĩ sân khấu. Bạch Tuyết đọc chưa ? Nhưng đã đọc Tuổi Ngọc, đã đòi mua 20 số mỗi tuần « gọi là góp gió tạo thành bão ở những ngày đầu Tuổi Ngọc », lại mua năm. Cảm động quá đấy nhé ! Nhưng cảm ơn nhiều vì Tuổi Ngọc không có người dí giao báo. Tuyết Lang chịu khó mua ở sạp báo nào gần nhà nhất đi. Dặn họ để riêng. Số 1 còn vài số, sẽ mang tăng Lang Tuyết. Cám ơn một lần nữa đấy.

● ĐỖ TÀI ĐỨC (Kiên Giang). — Em khuyến khích các anh như vậy, Tuổi Ngọc sẽ phải « hách xì xắng và thẳng ngọng » chứ. Hạt giống em đã gieo, hãy chờ ngày nó mọc mộng, em à !

● TRẦN NGỌC BÍCH (Kiên Giang). — Nếu cháu nhận thấy Tuổi Ngọc

xứng đáng để cháu đọc, hãy làm cho Tuổi Ngọc sống lâu, sống muôn thuở, cháu nhé ! Truyền tay cho bạn bè cháu đọc nếu Kiên Giang không đủ báo bán.

● NGỌC MINH (Phan Thiết).— Câu chuyện ba em đẹp xe cọc cách đi mua Tuổi Ngọc cảm động quá chừng. Em ví Tuổi Ngọc thơm như mùi Tết làm anh... rung tim đó. Tuổi Ngọc sẽ mãi mãi là Tết. Vì nó là mùa xuân bắt tận cửa đời người.

● SONG HÁT (Londres).— Thấy Tuổi Ngọc số 1 sang Luân Đôn trước ngày số 3 ra là anh đã mừng rồi. Cám ơn cái thiệp « For your success » của em. Anh chàng đứng trước cái biển đồ mỗi ngày một lên vọt, có thể, là anh đó, Hoài ạ !

● HOA BIỂN (Mỹ Tho).— Đúng sờ, Vì chính chú đang đọc thư rồi trả lời cháu. Cháu cứ khen « tuyệt cú mèo » hoài hoài. Nếu làm được cái mục sinh hoạt học đường, chắc vui lắm. Hiện thời, Tuổi Ngọc làm rất thủ công nghiệp. Chủ nhiệm kiêm thầy cò, kiêm tùy phái, kiêm quảng cáo viên vân vân.

● TÈ TÊ (Đà Lạt).— Như vậy, chúng ta đã quen nhau từ lâu, dù hôm nay em mới gửi thư cho anh. Những ý kiến của em đúng cả và rất đáng... « thực thi ». Em phê bình cái khoản quảng cáo thật xác đáng. Anh đâu có thích đăng quảng cáo. Nhưng vì muốn cho báo qua sóng gió những tháng đầu bắt buộc phải đăng, em ạ ! Mà anh loại ra vô khối quảng cáo ấm ở rìa đó. Có ai giúp mình đâu. Bô Văn Hóa Giáo Dục đòi bảo trợ bằng cách mua mỗi tuần những... 20 số báo ! Nhà nghèo mà em, mặc áo xấu một tí nhưng thơm tho là sướng rồi. Em thương Tuổi Ngọc, đừng phiền trách vụ Lambretta, xe Bus nữa nhé !

● ĐINH THỊ THÚY (Bình Dương).— Anh sẽ nói chuyện với các em mỗi tuần. Tờ báo phải đăng nhiều

mục. Thư các em gửi về quá nhiều. Làm sao mỗi tuần anh trả lời hết mỗi tuần thư các em. Vậy có chậm, các em chờ trách anh đi, nghe chưa ?

● TRẦN ANH TÀI (Gò Công).— Hãy « gửi gió cho máy ngàn bay » chuyện cũ, em nhé ! Bây giờ, gặp nhau ở đây, cảm động nhiều. Thế là đủ, phải không em ?

● TÙNG (Phú Thọ).— Khi có đủ điều kiện, Tuổi Ngọc sẽ dồn gấp rưỡi hay gấp đôi. Theo đúng tuần tự : « Ba tháng biết lây, bảy tháng biết bò, chín tháng lò dò biết đi » em nhé !

TRONG GIA ĐÌNH THƯƠNG YÊU

Đặng Chí Chơn (Hưng Đạo), Nguyễn Hữu Hiền (Lasan Taberd), Phan Anh Dũng (Chu Văn An) Huỳnh Thanh Tân (Pétrus Ký), Lương Bảo Toàn (Lê Văn Duyệt), Nguyễn Thị Thanh Bình (Nha Trang), Trần Thị Thanh Vân (Nha Trang), Trần Tiến Dũng (Chu Văn An), Trần Tất Đạt (Chợ Lớn), Trần Thị Phương Khanh (Chi Lăng), Trần Văn Thuận (Biên Hòa), Bùi Tất Nhuận (Saint Thomas). Phạm Ngọc Thái Hòa (Phú Nhuận) Đỗ Hoàng Uyên Linh (Sài Gòn), Phan Thị Thanh Nguyên (Mạc Đĩnh Chi), Hà Triệu Thành Tâm (Tân Định), Võ Nguyên Giáp (Tân Hóa), Trần Thị Hoàng Oanh (Tân An), Đỗ Thị Hồng (Lê Văn Duyệt), Đỗ Mạnh Trường (Vinh Sơn Liêm), Nguyễn Việt Thành (Chân Phước Liêm), Hồ Hữu Thành (Võ Trường Toản), Bùi Ngọc Hiệp (Hưng Đạo), Đinh Bạch Tuyết (Tây Ninh), Hoàng Thị Kim Hoa (Gia Long), Nguyễn Thị Đoan Trang (Nguyễn Bá Tòng), Trang Vi Vi (Huỳnh Khương Ninh), Trần Thượng Thiên Thụy (Lê Quý Đôn), Thuận Thiên (Marie Curie), Trần Văn Phương (Huỳnh Khương Ninh) Hoàng Thanh Hiền (Sài Gòn), Nguyễn Trung Sơn (Đà Lạt), Nguyễn Thị Hồng Phúc (Đồng Tiến), Nguyễn Ngọc Thạch (Nguyễn Bá Tòng), Trần Thị Liên Hương (Gia Long), Thảo Cầm Viên (Đà Lạt), Vũ Ngọc Sơn (Cửu Thế), Dương Thị Kim Phụng (Cần Thơ), Nguyễn Thành Công (Cần Thơ), Nguyễn Văn Hiếu (Les Lauriers), Huỳnh Kim Loan (Nguyễn Khuyến), Trần Lê Huyên (Vĩnh Long) Nguyễn Thế Thanh (Đà Nẵng) Jacinthe (Vĩnh Long), Nguyễn Thị Nguyệt (Thánh Mẫu), Nguyễn Thị Luyện (Lê Văn Duyệt), Nguyễn Tiến Vinh (Hồ Ngọc Cẩn), Lâm Phước Hòa (Phong Dinh), Trần Quốc Thái (Đà Lạt), Thu Thủy (Đà Lạt), Tê Tê (Đà Lạt), Trần Vy (Đà Lạt), Doãn thị Minh Đức (Biên Hòa), Vy thị Cơ (Biên Hòa), Bùi thị Sang (Lê Văn Duyệt), Phùng thị Nguyễn (Saint Thomas), Thái thị Châu (Biên Hòa), Vũ thị Hải Nga (Tân Thanh), Trương Công Dân (Hoài An), Hồng Nhu Tân (Saint Paul), Hoàng thị Kim Nguyệt (Quang Trung), Hoa Huyền (Quy Nhơn), Lan Viên (Văn Lang), Ngô Minh Sang (Trung Vương), Vũ Anh (Nguyễn Ngọc Linh), Huỳnh Thị Ngàn (Bình Dương), Thái Ngọc Thanh (Bình Dương), Đinh Thị Thúy (Bình Dương), Nguyễn Duy Tân (Vinh Sơn Liêm), Nguyễn thị Thanh (Hưng Đạo), Ngọc Dung (Hưng Đạo), Nguyễn thị Thanh Chi (Gia Long), Phạm Anh Vũ (Mỹ Tho), Đoàn thị Việt Huệ (Tuy Hòa), Hoàng Tùng (Phú Thọ), Hoàng thị Văn (Phan Rang), Hoàng Thụy Thông (Lê Quý Đôn), Thanh Lê Truyền, Hương Dạ Thảo, Thủ Nga, Uyên Thảo (Tây Ninh), Nguyễn Công Trực (Long Xuyên), Đỗ Tài Đức (Kiên Giang), Lê Thị Thơ (Hiếu Thiện) Trần Ngọc Bích (Kiên Giang)..., Trần thị Liên Trâm (Lê bảo Tịnh), Nguyễn thị Minh Phương (Đồng Khênh), Trịnh Quang Khải (Tây Hồ), Lê thị Ngọc (Bùi thị Xuân), Lê trung Quốc (Tri Đức), Lê trung Vĩnh (Xuân An), Ngô Hải Lăng (Bồ Đề), Phạm văn Thành (Nguyễn bá Tòng), Tuyết Trắng (Ngô Quyền), Nguyễn văn Đột (Thượng Hiền), Diêm Thương (Thánh Tâm), Nguyễn Đăng Phấn (Tây Ninh), Hà thị Tuyết Trinh (Trung Vương), Thái Công Hầu (Thủ khoa Nghĩa), Nguyễn hữu Xuân (Tống Phước Hiệp), Huỳnh Hữu Trung (Hưng Đạo), Huỳnh Hữu Chi (Trương Vĩnh Ký), Nguyễn thị Hải Vân (Thánh Tâm), Lê Thọ (Trần quý Cáp), Ngô Quang Lợi (Đất Đỏ), Mai Liên (Ngô Quyền), Từ Vũ Tuấn (Cam Ranh), Trần thị Ánh Tuyết (Nha Trang), Nguyễn thị Bạch Tuyết (Thủ khoa Nghĩa), Văn Thu (Hồng Lạc), Trịnh thị Thanh Thủ (Văn Lang), Đoàn

Đoàn Nhu Thuần (Thoại Ngọc Hầu), Phùng Lê Hằng (An Giang), Trần Nguyệt nga (Couvent des Oiseaux), Đỗ văn Việt (Hưng Đạo), Hoàng Dũng (Châu văn Tiếp), Giang Hớn Châu (Phan thanh Giản), Tôn nữ Hoa Thu Cú (Nguyễn trùròng Tộ), Nguyễn văn Long Mạc Đĩnh Chi), Nguyễn Phát Đạt (Tân Văn), Trần thị Thu (Centre Culturel Français), Trần thị Cúc (Gia Long), Thái thị Minh Hiếu (Đồng Hà), Trần thành Nghĩa (Trương vĩnh Ký), Lữ Phúc Hùng (Đồng Hà), Nguyễn thanh Hùng (Đồng Hà), Trần nhật Thành (Trần Quí Cáp), Lê thị Tuyết Nhụng (Bồ Đề), Nguyễn thị Phương Dung (Đoàn thị Diêm), Lê thị Hoa Tiên (Lê Ngọc Hân), Dương Tuấn Anh (Quốc Tuấn), Dương thị Tú Anh (Quảng Ngãi), Dương Cầm Anh (Quảng Ngãi), Nguyễn thanh Bá (Đồng Hà), Nguyễn văn Hưng (Nguyễn Đinh Chiểu), Từ thị Ái Phương (Phan thanh Giản), Từ Mạnh Vũ (Phan thanh Giản), Nguyễn thị Huỳnh Mai (Phú Giáo), Mẫu Đơn (Quảng Ngãi), Nguyễn thuy Hiền (Quảng Ngãi), Lâm thành Thảo (Huệ Quang), Nguyễn Chi Lư (Giuse), Lâm thị Nguyệt Thu (Lê Bảo Tịnh), Nguyễn thị Du (Đồng Hà), Võ thị Mai Thanh (Vị Thanh), Lê thị Cầm (Hiếu Thiện). Hoa Biển (Lê Ngọc Hân), Tuyết Mai (Bình Long), Tuyết Minh (Bình Long). Trần thị Linh (Quảng Ngãi). Lê thị Bé Sáu (Trà Ôn). Nguyễn thị Ngọc Tô (Đoàn thị Diêm). Đinh thị Ánh Nguyệt (Marie Curie) Nguyễn văn Rụ (Đặng Khoa). Nguyễn thị Minh Ngọc (Phan Bội Châu). Phạm đức Hạnh (Lê Bảo Tịnh). Nguyễn Đăng Tuấn (Võ Tánh) Lê thị Thơ (Hiếu Thiện). Hoàng thuy Thông (Lê quí Đôn). Hoàng Tùng (Lê quí Đôn). Hoàng thị Vân (Duy Tân). Đỗ tài Đức (Nguyễn trung Trực). Nguyễn Trung Trực (Phung Sỹ) Trần Ngọc Bích (Nguyễn trung Trực). NCT Huyền Châu (Gò Công). Trịnh thị Xuân Dung (Chi Lăng). Trần hữu Nghiêm (Binh Dương). Mai thị Kim Ngọc (Lê văn Duyệt). Lê thị Thảo (Huỳnh thị Ngà). Nguyễn thị Mai Anh (Phuoc An). Phan thị Minh Nga (Kiều Mẫu TĐ). Trần văn Nghi (Định Tường). Trần thị Bạch Tuyết (Trịnh hoài Đức). Đinh Quốc Hùng (Mạc Đĩnh Chi). Nguyễn Dương Minh (Gia Long). Nguyễn thị Chung (Võ Tánh) Nguyễn thị Cư (Thánh Mẫu). Băng

Cư (Thánh Mẫu). Hạ Lan (Hưng Đạo) Lê thị Hiên (Gia Long). Huỳnh trung Thành (Tổng Phuoc Hiệp). Nguyễn thị Tuyết Ngà (TH Bình Long). Lê Hoài (Lê bảo Tịnh), Hồ hoàng Hồ (Tổng Phuoc Hiệp). Nguyễn Thụy (Phan thanh Giản). Thanh Vân (Trần Quốc Toản). Trần thị Hiền (Hoài An). Võ thị Liên (Bồ Đề). Thanh Huy (Văn Lang). Phạm Lê Trần Uyên (Quốc Gia Nghĩa Tử). Đoàn ngọc Biệp (Nguyễn Bá Tòng). Nguyễn thị Hằng (Hưng Đạo) Đặng Đức Phương (Hưng Đạo). Nguyễn thị Tuyết Nga (Trung Vương). Thiên Lệ (Lê văn Duyệt). Phạm thị Thanh Tú (Gia Long). Trang Ngọc (Tri Đức). Phạm thị Trâm (Phuoc An). Lê Anh Dũng (Hồ Ngọc Cẩn). Trang thị Tuyết Hà (Marie Curie). Nguyễn ngọc Sáng (Nguyễn Bá Tòng). Trang thanh Thúy (Long Khánh). Trần thị Tuyết Nga (Gia Long). Dương Duy Mỹ (Trung Vương). Phạm Ngọc Minh (Võ Tánh). Trần Trúc Tri (St Thomas). Võ thị Hồng Lệ (Gia Long). Lê thị Ngà (Xuân An). Nguyễn văn Hường (Hòa Bình). Lê thị Kim Liên (Quảng Ngãi). Vương thị Bạch Huê (Đoàn thị Diêm) Lê thị Bích Châu (Nguyễn trung Trực). Hồ Hoàng Hải (Tổng Phuoc Hiệp). Nguyễn Duy Gia Định (Vũng Tàu). Hoàng Đăng (Lãnh Thủy). Nguyễn Thanh Linh (Kiến Hòa). Lâm thị Chiêu (Nguyễn trung Trực). Lê thị Hồng Nga (Nguyễn Du). Lê Văn Độ (Nguyễn Du). Hồ thị Xem (Tân Uyên). Nguyễn thị Kim Cúc (Nguyễn Huệ). Chuyên (Kiên Thành) Hoàng văn Tương (Phan thanh Giản). Nguyễn Kim Điền (Đoàn thị Diêm). Tăng tường Tuyền (Tổng Phuoc Hiệp). Hồ thị Cúc (Tân Châu). Cao thị Liên Hương (Vinh Sơn). Huỳnh thị Xuân Mai (Nha Trang) Nguyễn thư Lạc (Khiết Tâm) Nguyễn văn Cố (Trương Vĩnh Ký) Nguyễn thị Việt Hương (Nha Trang) Nguyễn hoàng Linh (Thời Đại). Lê thị Yến Tuyết (Gia Long). Mai Tòan (Văn Nhân) Tôn Nữ Bích Thu (Gia Long). Tôn nữ Bích Trâm (Quang Minh). Nguyễn Phúc Bảo Minh (Quang Minh). Nguyễn thị Bạch Mai (TH Quận 7). Nguyễn thị Bích Châu (Lê văn Duyệt). Hoàng thị Hiền (Gia Long). Hoàng quốc Thái (Jean Jacques Rousseau). Võ thị Nhâm Thin (Pleiku). Nhã Tô (Vĩnh Bình). Trần thị Vân Lam (Thánh Tâm). Võ thị Ngọc (Đoàn

thị Diêm). Liêu thị Ngọc Tú (Đoàn thị Diêm). Trần Điền Sơn (Hồ Ngọc Cẩn). Hồ văn Đăng (Nguyễn đình Chiểu). Nguyễn thị Thanh Trúc (Ban mè Thuột). Trần gia Hiệp (Phan bội Châu). Lê Minh Hiệp (Phan Bội Châu). Hoàng Thực Trinh (Regina Mundi Les Oiseaux). Nguyễn thị Thu Hồng (Đoàn thị Diêm). Nguyễn Quang Sang (Đông Hà). Nguyễn Kế Diêm Khuê (Thủ Đức) Lưu thuận Biển (Nguyễn trung Trực). Võ Ngọc Ánh (Gia Long). Võ Ngọc Hồng (Gia Long). Trang văn Tư (Bồ Đề) Nguyễn thị Hòa (Trung Thu). Nguyễn thị Như Ý (Đà Nẵng). Hoàng mộng Hải (Kiều Anh) Mai trọng Tâm (Bồ Đề). Đặng Xá (Phan Châu Trinh). Bùi thị Kim Hường (Thủ Đức). Nguyễn thị Phương Anh (Đoàn thị Diêm). Phạm thị Thúy Hồng (Ban mè Thuột). Kim Thu (Lycé e Yersin) Nguyễn thị Thanh Minh (Bồ Đề). Vũ văn Hoài Dương (Phan bội Châu) Trần Khanh Huyền (Phan bội Châu). Giang Thủy (Phan bội Châu). Vũ thy Linh (Vũng Tàu). Lê thị Hoàng (Long Khánh). Lê thị Xuân (Long Khánh). Lê Văn Nam (Trần Trung Tiên). Nguyễn thị Tỉ Ti (Quảng Ngãi). Nguyễn thị Hạnh (Quảng Ngãi) Phạm văn Thuần (Trần quốc Tuấn). Trường Nguyễn Phương Anh (Collège Française) Tôn thất Lưu Trinh (Thánh tâm) Trần anh Tuấn (Phan chu Trinh) Phan Quang Vinh (Võ trường Toản), Trường Thụy Khanh (Châu văn Tiếp), Nguyễn quỳnh Lam (Trương vĩnh Ký), Phan thị Quỳnh Nga (Saint Paul), Nguyễn Đăng Ngọc Quỳnh (Đồng Khánh), Nguyễn Đăng Ngọc Bich (Đồng Khánh), Đinh Nguyên Văn Ánh (Phan thanh Giản), Ngô thùy Ly (Phan thanh Giản), Đoàn Ngọc Thúy (Phan thanh Giản), Đỗ thùy Hương (Châu văn Tiếp), Lê văn Hiến (Lý thường Kiệt). Nguyễn thy Hà (Bồ Đề), Phan khương Thái (La San Đức Minh), Nguyễn văn Tá (Phan Chu Trinh), Nguyễn hữu Thắng (Cao Thắng), Trang thanh Hiếu (Châu văn Tiếp), Hàn tuy Nha (Nguyễn Huệ), Vũ lan Phương (Lê Bảo Tịnh) Nguyễn văn Vĩnh (Cộng Hòa), Nguyễn thị Dạ Minh (Nha Trang), Nguyễn minh An (Đức Trí), Nguyễn thị Duyên Hà (Trung Vương) Lê thị Lan (Lê Bảo Tịnh), Hà thy Hương Mai (Văn Hóa Quân Đội), Trần Ngọc Hương (Nguyễn Bá Tòng),

MÙA HÈ MẸ TỚI

(tiếp theo trang 7)

hạnh — Mẹ em gửi cho em bộ đồ nhăn lẽ Nô en năm ngoái. Lẽ Nô en năm trước nữa, mẹ em cho em một đôi giày trượt... — Chú thở ra một hơi dài khi nói tới kỷ niệm này — Em cho các bạn mượn. Các bạn em giữ đồ cần thận lắm.

Như vậy nghĩa là bà mẹ của Gie ri cũng chưa đến nỗi hoàn toàn bỏ quên con. Nhưng nếu không phải vì quá nghèo, tại sao bà ta lại phải để con sống ở Viện Cô Nhi?

— Em sẽ dùng đồng đô-la bà cho em để mua biếu mẹ em một đôi bao tay.

Tôi cảm thấy thù ghét người làn bà ấy. Dù nghèo hay không, một đứa trẻ cũng không thể chỉ sống bằng bánh mì. Tâm hồn cũng có thể cõm cõi và chết đi nhanh như thế xác. Đứa trẻ này dùng đồng tiền nó kiếm được để mua tặng mẹ đôi bao tay trong khi mẹ nó ở Mẫn Vinh nghĩ rằng chỉ gửi cho con một đôi « pa-tanh » là đã đủ.

Gie ri nói thêm :

— Mẹ em thích mang bao tay trắng. Em có thể mua được một đôi bao tay đẹp với một đồng đô la không, bà?

— Có thể được.

Sau đó chúng tôi không còn lần nào nhắc tới bà mẹ của Gie ri nữa. Gie ri có một người mẹ xấu hoặc tốt, ý nghĩ đó làm tôi giảm bớt

lòng thương hại đứa trẻ. Không phải Gie ri chỉ có một mình ở đời, Nhưng những việc đó không có liên hệ gì đến tôi.

Mỗi ngày Gie ri tới nhà tôi ché cùi hoặc làm giúp tôi những việc nhỏ khác. Mùa thu tàn dần, thời tiết mỗi chiều một thêm lạnh. Tôi mời chú nhỏ vào nhà sưởi ấm, nói chuyện nhiều hơn. Chú thường nằm dưới sàn nhà, trước lò sưởi, một tay vòng trên mình con chó nằm bên. Cả hai nằm yên ngủ chờ tôi viết xong. Những buổi trưa trời hanh khô, chú nhỏ và con chó chạy chơi trong nội cỏ, dưới những vòm liễu rũ, cả hai cùng vui sướng hồn nhiên. Chú nhỏ thường mang về tặng tôi những chiếc lá khô có màu đỏ rực rỡ và những cành hạt rẽ lá vàng óng ánh.

Cho đến ngày tôi phải đi.

— Gie ri, tôi cảm ơn em nhiều vì sự săn sóc của em trong những ngày tôi ở đây — tôi nói với Gie Ri — Tôi sẽ nhớ em nhiều, con Pat nó cũng sẽ nhớ em. Sáng mai tôi đi.

Chú không trả lời tôi, chú bỏ đi không nói một lời. Sáng hôm sau tôi chờ chú tôi nhưng không thấy Xe tôi ngừng lại trước Viện. Tôi vào Viện để trả chìa khóa nhà lại bà giám đốc Viện và từ biệt bà.

— Tôi muốn từ biệt chú Gie ri — tôi nói với bà giám đốc — Xin bà cho gọi chú tôi cho tôi được gặp chú.

— Tôi không biết chú ấy đi đâu sáng nay — bà giám đốc trả lời tôi — hình như chú ấy không được mạnh hay có chuyện gì buồn. Sáng nay, chú ấy không ăn sáng. Bạn của chú

Mộng ước tương lai...

Hai chú nhỏ tâm sự :

— Mai sau lớn lên, ta muốn trở thành cảnh sát...

— Tại sao vậy?

— Đề có thể đứng chơi giữa đường mà không bị ai đuổi...

nói chú ấy đi vào trong núi từ sáng sớm.

Tôi cảm thấy gần nhẹ người. Cuộc chia tay của tôi như vậy là đỡ được sự xúc động mà tôi cho là vô ích.

— Tôi muốn hỏi bà về bà mẹ của chú Gie ri và lý do chú ấy phải tới sống ở đây. Nhưng bây giờ thì tôi lại phải đi gấp không còn thì giờ hỏi chuyện bà lâu nữa. Tôi xin gửi bà khoản tiền nhỏ này, đến Nô en và ngày sinh nhật của chú Gie ri,

nhờ bà mua dùm tôi món quà nhỏ gì tặng chú ấy. Tôi phải phiền bà dùm tôi việc này vì tôi không muốn mua trùng những món quà mẹ chú đã mua cho chú ấy, như đôi (pa tanh) chẳng hạn.

Bà giám đốc già có vẻ ngạc nhiên bà nhìn tôi như không hiểu rõ tôi muốn nói gì.

— Ở đây, các em nhỏ không được chơi (pa tanh)... — Bà nhíu đôi lông mày hỏi lại tôi — Và thura bà, Gie ri là một em bé mồ côi. Gie ri đâu còn mẹ?

HOÀNG HẢI THỦY dịch

Marjorie Kinnan Rawlings là một nữ văn sĩ người Mỹ. Bà là tác cuộn tiểu thuyết « Jody et le faon » đã đoạt giải Pulitzer. Đoản văn « Mùa hè, mẹ tôi » — trích trong truyện dài Aux premiers cris de l'engoulement — nữ sĩ kể lại cuộc gặp gỡ giữa một đứa trẻ mồ côi và một người đàn bà không có con. Tuổi Ngọc không phê bình gì thêm về đoạn văn này vì muốn dành nguyên vẹn nét đẹp và sự xúc động khi đọc truyện lại các bạn.

THU CAO NGUYÊN

(tiếp theo 8)

hỏa tiếng xào xạc của các chùm lá đong đưa — chúng em đợi nhau noi gốc cây to nhất bên sân trường — tất cả dán mắt vào phòng giám thị chờ hình dáng của cô giáo. Cô chúng em thật là dễ thương ghê — Cô cũng thích mùa thu như nhà họa sĩ ưa màu sắc. Chúng em vẫn hay theo cô về những ngày cô rỗi. Một tuần có khi chỉ được một hai lần nhưng niềm vui không sao kể xiết. Nếu chẳng may hôm nào mưa vào ngày cô về chung, chúng em như bị đắm chìm vào thế giới thần tiên của những chuyện cổ tích dễ thương. Những hình dáng bé bỏng vây quanh cô tìm niềm yêu thương nhưng cô vẫn hay nói về mùa thu trong những ngày trời mát. Cô đã gieo vào tâm trí chúng em hình ảnh về một mùa thu thật nên thơ nơi cô lớn lên tận miền đất Bắc xa xôi. Cô vẫn thường bảo mùa thu nơi đây đẹp lắm nhưng nó khác với những buổi chiều thu ngoài ấy. Ngày tháng tiếp nối đi qua — chúng em trưởng thành trong tình thương tha thiết của cô. Chúng em mến cô về hình ảnh một mùa thu xa lạ và mùa thu đến với chúng em cũng bằng hình ảnh dịu hiền của cô.

Vài khoảng thời gian trong khi giảng bài, cô hay dành riêng cho những vần thơ nhẹ nhàng về mùa thu. Rồi có những lúc tan học về ngang qua đồi, chúng em hay chạy đến những cụm hoa nhỏ tim tim, bé bé ngắt khẽ vài cành tặng cô. Cô đã cho chúng em quá nhiều niềm vui và cũng để lại quá nhiều kỷ niệm. Từ đạo nào thật xa xôi, em vẫn thường có ước mơ trở thành thi sĩ. Ô ! nhưng em không viết về chi đâu ! Em chỉ thích viết thật nhiều về hình ảnh mùa thu và cô em thôi.

Bây giờ mùa thu vẫn còn đó. Chúng em sung sướng để tâm hồn vui trong những chuỗi ngày nô đùa vô tư. Làm sao em nói được hết về bầu trời mùa thu của những áng mây xám — những ngọn đồi phảng phất sương mù nơi vùng cao nguyên của em ? Các bạn ơi ! em chỉ muốn nói — thật to cơ — với mùa thu rằng : « Hãy ở lại với chúng em thật lâu nhé, mùa thu tuyệt vời của em ơi ! » ÁO TÍM

Thư từ, bài vở gửi về DUYÊN ANH, Tòa soạn Tuổi Ngọc, 38 Phạm Ngũ Lão, Saigon. Ngàn phiếu và mọi giao dịch về tiền bạc xin gửi về VŨ MỘNG LONG cùng địa chỉ trên.

In tại nhà in Nguyễn đình Vượng — Giấy phép số 641-BBT-NBC-HCBC.

làm dáng

(tiếp theo trang 25)

phải chạy theo các em. Vì chính các em là những người mẫu vô tư và tự nhiên nhất.

Ở một phương diện khác, làm dáng là nghệ thuật phô diễn nét độc đáo của mình. May ai trong chúng ta tự hào là người đẹp toàn diện. Các em nhan sắc trung bình nếu biết làm cũng sẽ tự mình đánh tan cái mặc cảm xấu xí để yêu thương và được yêu thương.

Dáng nhu mì, giọng nói dịu dàng, bàn tay măng non, đôi mắt nai tơ, nụ cười ràng khẽn, má núm đồng tiền, mái tóc ống ả vv. đều là những nét có thể làm em nổi bật trong đám đông và được người ta nhớ mãi.

Minh Văn hy vọng « *Làm Dáng* » của Tuổi Ngọc sẽ giúp các em mỗi ngày mỗi đẹp, mỗi dễ thương và duyên dáng hơn.

làm bếp

(tiếp theo trang 25)

CÁCH LÀM :

Đỗ mỡ vào chảo, chờ mỡ sôi bỏ hành tây vào chiên cho vàng.

Bắc chảo ra ngoài, đỗ 4 thia bột mì khô vào nhào với mỡ, xong bắc lại chảo lên bếp, đun lửa nhỏ liu riu, trộn thật kỹ. Đỗ thêm nước dùng vào chảo, bột sẽ sền sệt như bột nấu trẻ em ăn, đun trong 5 phút cho sôi. Bắc chảo ra, trộn thêm 2 quả trứng gà đã đánh kỹ từ trước.

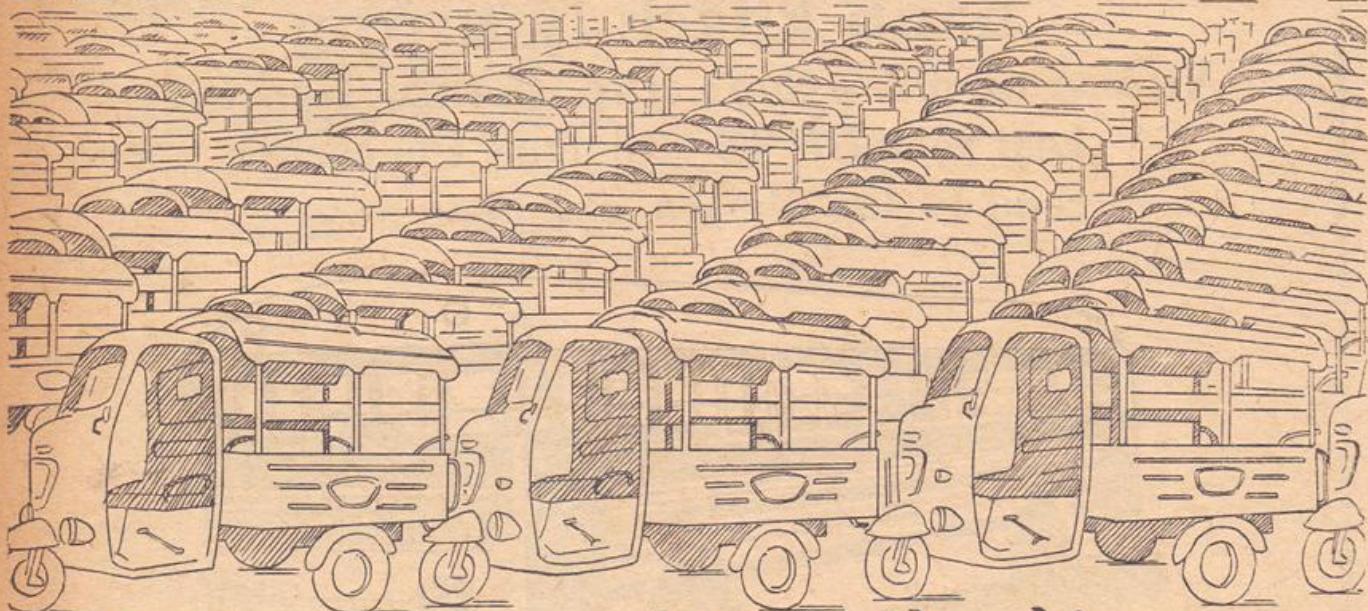
Đỗ ra đĩa cho nguội. Bột sẽ dẻo và khô bót. Cắt thành từng miếng như hình quân cờ.

Thẩm miếng bột hình quân cờ đó vào nước bột mì rồi đem rán. Viên bột sẽ phồng tròn và sopping. Rán đến đâu, mời ăn nóng đến đó.

Óc đậu sẽ bùi bùi, beo béo và dòn dòn ngoài da.

Minh Văn hy vọng các em sẽ thành công khi bắt ay làm thử.

XE LAMBRETTA BA BÁNH

MÁY TRƯỚC, VỪA ĐÊ, VỪA ĐẬP

ĐẶC ĐIỂM:

- * Loại xe chuyên chở tiết kiệm và đặc-dụng nhứt hiện thời.
- * **BỘ PHẬN RỜI LUÔN LUÔN DỒI DÀO
có bán khắp nơi**
- * **XE DÙNG 10 NĂM VẪN CÒN CHẠY KHOẺ**
- * **DÙNG MƯỜI NĂM MỘT XE
sinh lợi bằng 30 xe.**

THÁI HƯNG

VINACO, 6 Thoại Ngọc Hầu • Gia Định • ĐT: 93552-40948

**Lambretta V.N. 70 Huỳnh Quang Tiên • Saigon • ĐT: 21927.
và các Đại Lý khắp toàn quốc.**

Cả gia đình hãy đến nghe
Jo Marcel

Với những danh ca độc quyền
LỆ THU • TINY YOUNG
• NHƯ AN • CAROL...

Queen Bee
Chỉ hát tại:

NHÀ HÀNG ĂN PHÒNG TRÀ CA NHẠC
106 NGUYỄN HUỆ - SAIGON - ĐIỆN THOẠI 91.291

- Những chương trình luôn thay đổi
- CẢNH TRÍ ĐÀM ÁM, THÂN MẬT LỊCH SỰ NHẤT VIỆT NAM

- GIÀN NHẠC
TRÚ DANH CÙNG
NHỮNG NHẠC PHẨM
THƯƠNG YÊU
THIẾT THA
TRÌU MÊN

Đến với chương trình
ca nhạc của Jo Marcel

mỗi đêm để quên đi
phiền muộn để tâm hồn
được ướp bằng âm nhạc
mà vui sống

Nhân đặt tiệc cưới
tiếp tân, hộp báo
văn nghệ... *